РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
ОПШТИНА СТРУГА
KOMUNA E STRUGËS

ПЛОШТАД "МАЈКА ТЕРЕЗА" Б.Б., 6330 СТРУГА / SHESHI "NËNË TEREZA" P.N., 6330 STRUGË / Тел./Tel. +389 46 781 335, 781 223, 782 015, Факс/Faks 781 434
web: struga.gov.mk,
e-mail: kryetari@struga.gov.mk, info@struga.gov.mk

ТЕКСТ НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК >>>
АЖУРИРАН ТЕКСТ >>>

TEKST NË GJUHËN SHQIPE >>>
TEKST I AZHORNUAR >>>

ЗАКОН ЗА ТУРИСТИЧКА ДЕЈНОСТ

("Службен весник на Република Македонија" бр.62/2004, 89/2008, 12/2009, 17/2011, 47/2011, 53/2011, 123/2012, 164/2013, 27/2014, 116/2015, 53/2017)

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат условите и начинот за вршење на туристичката дејност.

Член 2

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. "Туристичка дејност" е организирање и спроведување на туристички патувања во туристички места, фамилијарни излети и други некомерцијални екскурзии и други туристички аранжмани во земјата и странство, давање на туристички информации, продавање и посредување при продажбата на угостителски и други туристички услуги, посредување околу издавање на куќи, станови и соби за туристи, вршење на услуги со туристички водичи и други услуги;

2. "Други услуги" се продавање на возни билети и осигурување на патници и туристи, туристички пропагандни активности, организирање на културни и спортски манифестации, менувачки работи, давање под наем на возила и пловни објекти, продавање на сувенири, туристичка литература и друга стока што се продава во туристичкиот промет, како и продавање на влезници за културни, спортски и други манифестации, уплата на лото, спортска прогноза, лотарија и слично;

3. "Вршители на туристичка дејност" се трговски друштва, трговци поединци и физички лица;

4. "Туристичко место" претставува подрачје или дестинација кое како организациона и функционална туристичка целина располага со природни, културни, историски и други знаменитости од значење за туризмот, комунална, сообраќајна и туристичка

LIGJI PËR VEPRIMTARI TURISTIKE

("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë", nr.62/2004, 89/2008, 12/2009, 17/2011, 47/2011, 53/2011, 123/2012, 164/2013, 27/2014, 116/2015, 53/2017)

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Me këtë ligj rregullohen kushtet dhe mënyra për kryerjen e veprimtarisë turistike.

Neni 2

Nocione të veçanta që përdoren në këtë ligj kanë kuptimin si vijon:

1. "Veprimtari turistike" është organizimi dhe realizimi i udhëtimeve turistike në vende turistike, verimeve familjare dhe ekskurzioneve tjera jokomerciale dhe aranzhmaneve të tjera turistike në vend dhe jashtë, ofrimi i informatave turistike, shitja dhe ndërmjetësimi gjatë shitjes së shërbimeve hoteliere ose të tjera turistike, ndërmjetësimi edhe gjatë dhënies së shtëpive, banesave dhe dhomave për turistë, kryerja e shërbimeve me ciceronë turistikë dhe shërbimeve të tjera.

2. "Shërbime të tjera" janë shitja e biletave të udhëtimit dhe sigurimi i udhëtarëve dhe turistëve, aktivitetet propagandistike turistike, organizimi i manifestimeve kulturore dhe sportive, punët e këmbimit, dhënia me qira e automjeteve dhe objekteve lundruese, shitja e suvenirëve, literaturës turistike dhe mallit tjetër që shitet në qarkullimin turistik, si dhe shitja e biletave për manifestime kulturore, sportive dhe të tjera, pagesa për lloto, prognozë sportive, llotari dhe ngjashëm;

3. "Kryerës të veprimtarisë turistike" janë shoqëritë tregtare, tregtarët individë dhe personat fizikë;

4. "Vend turistik" paraqet rajoni ose destinimi, i cili si tërësi turistike organizative dhe funksionale disponon me kuriozitetë natyrore, kulturore, historike dhe të tjera me rëndësi për turizmin, infrastrukturë komunale, të

инфраструктура, како и објекти и други содржини за сместување и престој на туристите;

5. "Туристичкиот регион" е географска и функционална просторна површина која опфаќа неколку туристички места со заедничко име чии природни и создадени туристички вредности се основа за формирање самостојна туристичка понуда, а што претставува можност за формирање на туристички аранжмани од страна на туристичките агенции;

6. "Туристички пакет-аранжман" е однапред договорена комбинација од најмалку две од следниве услуги продадени или дадени на продажба со тоа што вкупната услуга да трае подолго од 24 часа или вклучува сместување со ноќевање, односно сместување и тоа:

а) транспорт,

б) сместување и

в) други туристички услуги кои не се опфатени со транспортот и сместувањето и се значаен обем во рамките на туристичкиот пакет-аранжман;

7. "Излетничка програма" е комбинација од најмалку две понудени поединечни услуги кој трае помалку од 24 часа и во себе не вклучува ноќевање, односно сместување;

8. "Корисник" - потрошувач е лице кое купува или е согласно да купи туристички пакет-аранжман (примарен договарач), или друго лице кое во име на примарниот договарач се сложува да купи туристички пакет- аранжман (друг корисник - потрошувач) или кое било друго лице на кое примарниот договарач или другите корисници му го пренеле користењето на туристичкиот пакет-аранжман;

9. "Организатор на патување" е вршителот на туристичката дејност кој организира туристички пакет-аранжман и кој го продава непосредно или преку посредник;

10. "Посредник" е правно лице кое продава или нуди за купување туристички пакет-аранжман кој е изготвен од организаторот на патувањето;

11. "Договор" значи договорот кој ги сврзува корисникот и организаторот и/или посредникот склучен во писмена форма согласно со овој закон и Законот за облигационите односи;

12. "Туроператорска дејност" е трговија со туристички услуги на големо од страна на туристичките агенции непосредно или посредно преку други туристички агенции и

komunikacionit dhe turistike, si dhe objekte dhe lokale të tjera për vendosjen dhe qëndrimin e turistëve.

5. "Rajon turistik" është tërësia hapësinore gjeografike dhe funksionale, e cila përfshin disa vende turistike me emërtim të përbashkët, vlerat natyrore dhe vlerat e krijuara turistike të të cilit janë bazë për formimin e ofertës së mëvetësishme turistike, e që paraqet mundësi për formimin e aranzhmaneve turistike nga ana e agjencive turistike;

6. "Pako e aranzhmanit turistik" është kombinimi i arritur paraprakisht i së paku dy nga shërbimet që vijojnë, të shitura ose të dhëna në shitje, me kusht që shërbimi i përgjithshëm të zgjasë më shumë se 24:00 orë, ose përfshin vendosjen me bujtje, përkatësisht vendosjen dhe atë:

(a) transportin;

(b) vendosjen;

(c) shërbime të tjera turistike që nuk janë përfshirë me transportin dhe vendosjen dhe janë me rëndësi në kuadër të pakos së aranzhmanit turistik.

7. "Program i pikniqeve" është kombinim i së paku dy shërbimeve të ofruara veç e veç, i cili zgjat më pak se 24 orë dhe nuk përfshin bujtjen përkatësisht vendosjen.

8. "Shfrytëzues" - konsumues është personi, i cili blen ose pajtohet të blejë pakon turistike të aranzhmanit (kontraktuesi i primar), ose personi tjetër, i cili në emër të kontraktuesit primar pajtohet të blejë pakon turistike të aranzhmanit (shfrytëzuesi tjetër konsumues) ose cilido person tjetër, të cilit kontraktuesi primar ose shfrytëzuesit e tjerë ia kanë bartur shfrytëzimin e pakos turistike të aranzhmanit.

9. "Organizues i udhëtimit" është kryerësi i veprimtarisë turistike, i cili organizon pakon e aranzhmanit turistik dhe i cili e shet drejtpërdrejt ose përmes ndërmjetësit.

10. "Ndërmjetës" është personi juridik, i cili shet ose ofron për blerje pakon e aranzhmanit turistik, që është përgatitur nga organizuesi i udhëtimit.

11. "Marrëveshje" është marrëveshja që i lidh shfrytëzuesin dhe organizuesin dhe/ose ndërmjetësin, e lidhur me shkrim sipas këtij ligji dhe Ligjit për raportet obligative.

12. "Veprimtari turoperatorike" është tregtia me shërbime turistike me shumicë nga agjencitë turistike drejtpërdrejt ose me ndërmjetësimin e agjencive të tjera turistike.

13. "Услуги во селски и етно туризам" се престој на туристите во селските домаќинства поради одмор и рекреација.

II.ВРШИТЕЛИ НА ТУРИСТИЧКА ДЕЈНОСТ

Член 3

Туристичка дејност можат да вршат трговски друштва и трговци поединци регистрирани во трговскиот регистар (вршители на туристичка дејност) под услови и начин утврдени со овој закон.

Физичките лица кои согласно со одредбите на овој закон вршат туристичка дејност се регистрираат во регистарот што го води градоначалникот на општината, а во градот Скопје во регистарот што го води градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје.

Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот ја пропишува формата и содржината како и начинот на водење на регистарот од ставот 2 на овој член.

Член 4

Основачи на туристички агенции и туристички бироа можат да бидат домашни и странски правни лица.

Член 5

Трговското друштво и трговецот поединец во зависност од видот на услугата што ја дава може да биде туристичка агенција и туристичко биро.

Трговецот поединец којшто туристичката дејност на туристички водич или туристички придружник ја врши како занимање, постојано го носи називот туристички водич или туристички придружник.

Физичкото лице кое како слободно занимање повремено врши туристичка дејност на туристички водич или туристички придружник, го носи називот туристички водич или туристички придружник.

Член 6

Спортски и синдикални здруженија, културно-уметнички здруженија и друштва, здравствени, социјални и образовни установи и хуманитарни и верски организации можат да организираат туристички патувања за своите членови и членовите на нивното потесно семејство само преку туристички

13. "Shërbime në turizmin fshatar dhe etno turizëm" janë qëndrimi i turistëve në amvisëritë e fshatit për pushim dhe rekreim.

II. KRYERËSIT E VEPRIMTARISË TURISTIKE

Neni 3

Veprimtari turistike mund të kryejnë shoqëritë tregtare dhe tregtarët individë të regjistruar në regjistrin tregtar (kryerësit e veprimtarisë turistike), në kushte dhe mënyrë të përcaktuar me këtë ligj.

Personat fizikë, të cilët sipas dispozitave të këtij ligji kryejnë veprimtari turistike regjistrohen në regjistrin që e mban prefekti i komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit në regjistrin që e mban prefekti i komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit.

Ministri që udhëheq me organin e administratës shtetërore, kompetente për punët nga sfera e turizmit, e përcakton formën dhe përmbajtjen si dhe mënyrën e mbajtjes së regjistrit nga paragrafi 2 i këtij neni.

Neni 4

Themelues të agjencive turistike dhe byrove turistike mund të jenë persona juridikë të vendit dhe të jashtëm.

Neni 5

Shoqëri tregtare dhe tregtar individ, varësisht nga lloji i shërbimit që e ofron, mund të jetë agjencia turistike dhe byroja turistike.

Tregtar individ, i cili veprimtarinë turistike të ciceronit turistik ose shoqëruesit turistik e kryen si profesion, përherë e mban emrin ciceron turistik ose shoqërues turistik.

Personi fizik, i cili si profesion të lirë herë pas here kryen veprimtari turistike të ciceronit turistik ose shoqëruesit turistik e mban emrin ciceron turistik ose shoqërues turistik.

Neni 6

Shoqatat sportive dhe sindikale, shoqëritë dhe shoqatat kulturore artistike, institucionet shëndetësore, sociale dhe arsimore dhe organizatat fetare dhe humanitare, mund të organizojnë udhëtime turistike për anëtarët e tyre dhe anëtarët e familjes së tyre më të ngushtë vetëm përmes agjencive turistike.

агенции.

Лицата од ставот 1 на овој член, не можат јавно да огласуваат и рекламираат туристички патувања од ставот 1 на овој член, освен известување на членовите на овие организации и установи.

Член 7

Туристичката дејност се врши согласно со одредбите на овој закон, прописите донесени врз основа на овој закон, добрите деловни обичаи и посебните узанси кои се однесуваат на вршењето на туристичката дејност.

Член 7-а

Во постапката за инспекциски надзор се применуваат одредбите од Законот за инспекцискиот надзор и Законот за Државен пазарен инспекторат, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

III. УСЛОВИ И НАЧИН ЗА ВРШЕЊЕ НА ТУРИСТИЧКА ДЕЈНОСТ

1. Минимално-технички услови и други услови за вршење на дејноста

Член 8

За вршење на туристичка дејност објектите треба да ги исполнуваат пропишаните минимално-технички услови и другите услови пропишани со закон.

Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот ги пропишува минимално-техничките услови од ставот 1 на овој член.

Член 8-а

Туристичката агенција која непосредно дава услуги на патник преку средства за електронска комуникација се должни да работат во согласност со одредбите од овој закон и прописите од областа на електронската трговија.

Член 9

Вршителот на туристичката дејност е должен исполнувањето на условите од членот 8 став 1 на овој закон да го пријави на Државниот пазарен инспекторат и на градоначалникот на општината, а во градот Скопје на градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје, според местото на седиштето на

Personat nga paragrafi 1 i këtij neni, publikisht nuk mund të shpallin dhe reklamojnë udhëtime turistike nga paragrafi 1 i këtij neni, përveç njoftimit të anëtarëve të këtyre organizatave dhe institucioneve.

Neni 7

Veprimtaria turistike kryhet sipas dispozitave të këtij ligji, rregullave të miratuara në bazë të këtij ligji, zakoneve të mira afariste dhe zakoneve të veçanta që kanë të bëjnë me kryerjen e veprimtarisë turistike.

Neni 7-a

Në procedurën e mbikëqyrjes inspektuese zbatohen dispozitat e Ligjit për mbikëqyrje inspektuese dhe Ligjit për Inspektoriatin Shtetëror të Tregut, nëse me këtë ligj nuk është rregulluar ndryshe.

III. KUSHTET DHE MËNYRA PËR KRYERJEN E VEPRIMTARISË TURISTIKE

1. Kushtet minimale-teknike dhe kushtet e tjera për kryerjen e veprimtarisë

Neni 8

Për kryerjen e veprimtarisë turistike, objektet duhet t'i plotësojnë kushtet e përcaktuara minimale-teknike dhe kushtet e tjera të përcaktuara me ligj.

Ministri që udhëheq me organin e administratës shtetërore, kompetent për punët nga sfera e turizmit, i përcakton kushtet minimale-teknike nga paragrafi 1 i këtij neni.

Neni 8-a

Agjencia turistike që drejtpërdrejt i ofrojnë shërbime udhëtarit nëpërmjet mjeteve për komunikim elektronik janë të obliguar të punojnë në pajtim me dispozitat e këtij ligji dhe rregullat nga fusha e tregtisë elektronike.

Neni 9

Kryerësi i veprimtarisë turistike është i obliguar që plotësimin e kushteve nga neni 8 paragrafi 1 i këtij ligji t'ia paraqesë Inspektoriatit shtetëror të tregut dhe te prefektit të komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit prefektit të komunës të rajonit të Qytetit të Shkupit, sipas vendit dhe selisë së objektit, përkatësisht sipas vendit ku ofrohen

објектот, односно според местото каде што се даваат туристичките услуги, најмалку осум дена пред почетокот на вршењето на дејноста. Пријавувањето се врши на посебен образец.

Градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје го информира градоначалникот на градот Скопје за извршениот упис на физичките лица во регистарот во смисла на членот 3 став 2 од овој закон, како и пријавувањето од страна на вршителите на туристичката дејност.

Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот ги пропишува формата и содржината на образецот на пријавата од ставот 1 на овој член.

Член 10

Вршителите на туристичката дејност, дејноста ја вршат во деловен објект.

Просторот на деловниот објект не смее да се користи за друга намена (домување и производство), освен давање на другите услуги наведени во членот 2 точка 2 на овој закон.

Деловниот простор не мора да биде засебна деловна целина ако тој простор се наоѓа во објекти наменети за трговски и банкарски активности, во хотели, во саемски простории, во терминали на патен, воздушен или наутички сообраќај.

Член 11

Туристичките агенции можат да имаат деловен објект надвор од седиштето на туристичката агенција (во натамошниот текст: деловница), која ги исполнува пропишаните услови од членот 8 став 1 на овој закон.

Деловницата од ставот 1 на овој член ги врши работите согласно со лиценцата која ја поседува туристичката агенција.

Копија од добиената лиценца на туристичката агенција, заверена од нотар, мора да има и во просторот на деловницата.

2. Видови на туристички услуги

Член 12

Туристичките агенции ги вршат следниве услуги:

1) организирање продажба и реализирање на туристички пакет-аранжмани;

shërbimet turistike, së paku tetë ditë para fillimit të kryerjes së veprimtarisë. Paraqitja bëhet me formular të posaçëm.

Prefekti i komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit e informon prefektin e Qytetit të Shkupit për regjistrimin e kryer të personave fizikë në regjistër, sipas nenit 3 paragrafi 2 të këtij ligji, si dhe paraqitjen nga kryerësit e veprimtarisë turistike.

Ministri që udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e turizmit, e përcakton formën dhe përmbajtjen e formularit të fletëparaqitjes nga paragrafi 1 i këtij neni.

Neni 10

Kryerësit e veprimtarisë turistike, veprimtarinë e kryejnë në objekt afarist.

Hapësira e objektit afarist nuk guxon të shfrytëzohet për dedikim tjetër (banim dhe prodhimtari), përveç ofrimit të shërbimeve të tjera të shënuara në nenin 2 paragrafin 2 të këtij ligji.

Lokali afarist nuk duhet të jetë doemos tërësi e veçantë afariste, nëse ai lokal gjendet në objekte dedikuar për aktivitete tregtare dhe bankare, në hotele, në lokale të panaireve, në terminale të komunikacionit rrugor, ajror dhe nautik.

Neni 11

Agjencitë turistike mund të kenë objekt afarist jashtë selisë së agjencisë turistike (në tekstin e mëtejmë: ekspozitурë), e cila i plotëson kushtet e përcaktuara nga neni 8 paragrafi 1 i këtij neni.

Ekspozitura nga paragrafi 1 i këtij neni, i kryen punët sipas licencës që e posedon agjencia turistike.

Kopje të licencës së marrë të agjencisë turistike, të verifikuar te noteri, doemos duhet të ketë edhe në lokalin e ekspozitурës.

2. Llojet e shërbimeve turistike

Neni 12

Agjencitë turistike i kryejnë shërbimet si vijon:

1) organizimin, shitjen dhe realizimin e pakove të aranzhmaneve turistike;

2) продажба и посредување на продажба на угостителските и други туристички услуги;

3) посредување и давање на услуги на патувања и престој и други услуги врзани со нив;

4) организирање продажба на билети и спроведување на излетнички програми;

5) прифаќање и превоз на патници;

6) продажба и посредување во продажба на билети или резервација на места за сите видови превозни средства;

7) резервирање на сместување и други услуги во угостителските објекти;

8) застапување на домашни и странски туристички агенции;

9) давање на туристички информации и туристички промотивни материјали за свои аранжмани, туристички и други настани;

10) посредување во добивање на визи потребни за аранжмани во странство, како и потребни дозволи за лов, риболов, нуркање и други дозволи потребни за организирање и спроведување на различни видови туризам;

11) организирање и посредување во продажба на услуги на стациониранот, селски, бањски, здравствен, конгресен, спортски, ловен и други видови туризам;

12) организирање на служба на туристички придружници, како и прифаќање на гостите при доаѓање и заминување од местото во туристичката дестинација, како и придружување на малолетни лица во рамките на туристичките аранжмани;

13) организирање на давањето на услуги од страна на туристичките водичи и

14) осигурување на патниците и предметите во случај на репатриација, несреќа и болест.

Член 13

Туристичката агенција може да врши комерцијални туристички информативно - советодавни и промотивни активности, и тоа:

1) промовирање на давателите на услуги;

2) промовирање на деловните партнери;

3) промовирање на туристичките аранжмани;

4) издавање туристички публикации;

5) користење на информативни и промотивни средства;

2) shitjen dhe ndërmjetësimin në shitje të shërbimeve hoteliere dhe turistike të tjera;

3) ndërmjetësimin dhe ofrimin e shërbimeve të udhëtimeve dhe qëndrimit dhe shërbimeve të tjera lidhur me to;

4) organizimin e shitjes së biletave dhe realizimin e programeve të pikniqeve;

5) pranimin dhe transportin e udhëtarëve;

6) shitjen dhe ndërmjetësimin në shitje të biletave ose rezervimin e vendeve për të gjitha llojet e mjeteve transportuese;

7) rezervimin e vendosjes dhe kushteve të tjera në objektet hoteliere;

8) përfaqësimin e agjencive turistike të vendit dhe të huaja;

9) dhënien e informatave turistike dhe materialeve promovuese turistike për aranzhmanet e veta, ngjarjet turistike dhe të tjera;

10) ndërmjetësimin në marrjen e vizave të nevojshme për aranzhmanet jashtë, si dhe lejet e nevojshme për gjueti, peshkatari, zhytje dhe leje të tjera të nevojshme për organizimin dhe realizimin e llojeve të ndryshme të turizmit;

11) organizimin dhe ndërmjetësimin në shitjen e shërbimeve të turizmit të stacionuar, fshatar, të banjave, shëndetësor, kongreseve, sportiv, të gjuetisë dhe llojeve të tjera të turizmit;

12) organizimin e shërbimit të shoqëruesve turistikë, si dhe pranimin e mysafirëve gjatë ardhjes dhe shkuarjes nga vendi në destinacionin turistik, si dhe shoqërimin e personave të mitur në kuadër të aranzhmaneve turistike;

13) organizimin e ofrimit të shërbimeve nga ciceronët turistikë, dhe

14) sigurimin e udhëtarëve dhe sendeve në rast të riatdhesimit, fatkeqësisë dhe sëmundjes.

Neni 13

Agjencia turistike mund të kryejë aktivitete turistike, komerciale, informative-këshilldhënëse dhe promovuese, si vijon:

1) promovimin e ofruesve të shërbimeve;

2) promovimin e partnerëve afaristë;

3) promovimin e aranzhmaneve turistike;

4) botimin e publikimeve turistike;

5) shfrytëzimin e mjeteve informative dhe promotive;

6) давање информации и совети во врска со патувањето за можните превозни средства, возниот ред, цените, прописите, формалностите и пропратните услуги;

7) давање информации во врска со престојот;

8) давање информации за карактеристиките на туристичките дестинации, за условите на сместување и исхрана, за општествено-политичкиот систем, за политичката состојба, за цените на услугите, за природните и антропогените атрактивности, за спортскиот, културниот и забавниот живот, за јазиците на кои се зборува и за временската состојба и

9) давање на други информации: околу осигурувањето и полисите, патните исправи, банкарските и валутните односи, условите на плаќање и здравствените услуги.

Член 14

Туристичката агенција може, покрај услугите од членовите 12 и 13 на овој закон, да дава и други услуги, под услови утврдени со закон, како што се: организирање и давање на услуги во врска со чековни картички и патни чекови, како и давање на менувачки услуги; изнајмување и посредување во изнајмување на возила (рент-а-кар, пловни објекти, летала, чување и одржување на пловните објекти), организирање на културни и спортски манифестации; продавање на сувенири, туристичка литература, весници, домашни ракотворби и друга стока што вообичаено се продава во туристичкиот промет; продавање на влезници за културни, спортски и други приредби; среќки на лотарија и уплатување на лото и спортска прогноза.

3. Права и обврски на агенциите

Член 15

Туристичката агенција зависно од лиценцата ги има и следниве права и обврски:

1) на влезот на деловниот простор да ја истакне фирмата;

2) назнаката "туристичка агенција", патничка агенција и вообичаените изрази какви што се "Tours" и "Travel" и слично во фирмата можат да ги користат туристичките агенции;

3) кога продава пакет аранжмани, да му даде на потрошувачот општи информации во врска со пасошот и визата кои се однесуваат на граѓаните на Република

6) ofrimin e informatave dhe këshillave për udhëtim për mjetet e mundshme transportuese, orarin e udhëtimit, çmimet, rregullat, formalitetët dhe shërbimeve shoqëruese;

7) ofrimin e informatave për qëndrimin;

8) ofrimin e informatave për karakteristikat e destinimeve turistike, për kushtet e vendosjes dhe ushqimit, për sistemin shoqëroro-politik, për situatën politike, për çmimet e shërbimeve, për atraktivitetet natyrore dhe antropogjene, për jetën sportive, kulturore dhe zbavitëse, për gjuhët të cilat fliten dhe për situatën meteorologjike, dhe

9) dhënien e informatave të tjera: rreth sigurimit të polisave, dokumenteve të udhëtimit, raporteve bankare dhe valutore, kushteve të pagesës dhe shërbimeve shëndetësore.

Neni 14

Agjencia turistike, përveç kushteve nga nenet 12 dhe 13 të këtij ligji, mund të ofrojë edhe shërbime të tjera, në kushte të përcaktuara me ligj, si vijon: organizimin dhe ofrimin e shërbimeve lidhur me çeqe kartela dhe çeqe të udhëtimit, si dhe ofrimin e shërbimeve të këmbimit; huazimin dhe ndërmjetësimin në huazimin e automjeteve (rent-a-car, objekteve lundruese, fluturakeve, ruajtjen dhe mirëmbajtjen e objekteve lundruese), organizimin e manifestimeve kulturore dhe sportive; shitjen e suvenirëve, literaturës turistike, gazetave, punimeve shtëpiake dhe mallit tjetër që zakonisht shitet në qarkullimin turistik; shitjen e biletave për shfaqje kulturore, sportive dhe të tjera; fletë-lotarive dhe pagesën e lotos dhe parashikimit sportiv.

3. Të drejtat dhe obligimet e agjencive

Neni 15

Agjencia turistike varësisht nga licenca, i ka edhe të drejtat dhe obligimet si vijon:

1) në hyrje të lokalit afarist ta vendosë firmën;

2) emërtimin "agjenci turistike", agjenci udhëtimi dhe shprehjet e zakonshme siç janë "Tours" dhe "Travel" dhe të ngjashme në firmë mund t'i shfrytëzojnë agjencitë turistike;

3) kur shet pako aranzhmanesh, t'i japë konsumatorit informata të përgjithshme në lidhje me pasaportën dhe vizën që kanë të bëjnë me qytetarët e

Македонија, а особено во врска со времето потребно за да се добијат, како и за здравствените формалности неопходни за патувањето и престојот;

4) да даде информација на барање на корисникот на услугите во кое својство настапува и колкави се неговите овластувања, ако застапува друга туристичка агенција;

5) да склучи договор со корисникот на услугата во кој ќе бидат јасно определени условите и начинот на давање на услугите;

6) во промотивните печатени материјали, како и во сите работни документи, видливо да се истакне фирмата и седиштето на туристичката агенција;

7) да склучува договори само со сообраќајни претпријатија чии превозни средства ги исполнуваат условите определени со пропис од областа на јавниот патен сообраќај;

8) да склучува договори и да презема други деловни активности само со угостителски правни субјекти кои поседуваат лиценца и категорија на објектот;

9) да чува како деловна тајна сé што знае за корисникот на услугите и неговото однесување и без негово одобрение, освен во законските пропишани услови на никого не смее да му ги даде адресата на корисникот на услуга, местото и времето на патувањето, престојот, уплатената цена, како и името на неговиот сопатник;

10) да се придржува кон утврдените услови во договорите кои ги воспоставува со корисниците на услуги и третото лице како давател на услуги;

11) за продажба на авиобилети туристичката агенција мора да има вработено лице со ИАТА сертификат;

12) на видно место во туристичката агенција да ја истакне лиценцата или копија заверена од нотар;

13) да ги истакне цените на туристичките аранжмани и поединечни услуги;

14) за секоја продадена услуга или аранжман да издаде сметка од фискална каса, како и туристички ваучер за сместување и други услуги на корисникот на услугата и

15) при продажбата и реализацијата на услугите да се придржува на договорот и програмата за туристичкиот аранжман;

16) на видно место на влезот на туристичкиот објект да го истакне видот на платежните картички кои можат да се користат.

Republikës së Maqedonisë, dhe veçanërisht në lidhje me kohën e nevojshme për t'i marrë, si dhe për formalitetët shëndetësore të domosdoshme për udhëtim dhe qëndrim;

4) të japë informatë me kërkesën e shfrytëzuesit të shërbimeve, me çfarë cilësie vepron dhe sa janë autorizimet e saj nëse përfaqëson agjenci tjetër turistike;

5) të lidhë marrëveshje me shfrytëzuesin e shërbimit në të cilin do të përcaktohen qartë kushtet dhe mënyra e ofrimit të shërbimeve;

6) në materialet e botuara promovuese, si dhe në të gjitha dokumentet e punës, dukshëm të theksohet firma dhe selia e agjencisë turistike;

7) të lidhë marrëveshje vetëm me ndërmarrje të komunikacionit, mjetet transportuese të të cilave i plotësojnë kushtet e përcaktuara me rregulla nga lëmia e komunikacionit rrugor publik;

8) të lidhë marrëveshje dhe të ndërmarrë aktivitete të tjera afariste vetëm me subjekte juridike hotelierike, të cilët posedojnë licencën dhe kategorinë e objektit;

9) të ruajë si fshehtësi afariste gjithçka që di për shfrytëzuesin e shërbimeve dhe sjelljen e tij edhe pa lejen e tij, përveç në kushte të përcaktuara me ligj askujt nuk guxon t'ia japë adresën e shfrytëzuesit të shërbimit, vendin dhe kohën e udhëtimit, qëndrimin, çmimin e paguar si dhe emrin e bashkudhëtarit të tij;

10) t'u përmbahet kushteve të përcaktuara në marrëveshjet që i bën me shfrytëzuesit e shërbimeve dhe personin e tretë si ofrues i shërbimeve;

11) për shitjen e aviobiletave, agjencia turistike detyrimisht duhet të ketë të punësuar person me certificate IATA;"

12) në vend të dukshëm në agjencionin turistik ta paraqesë licencën ose kopjen e vërtetuar te noteri;

13) t'i theksojë çmimet e aranzhmaneve turistike dhe shërbimeve individuale;

14) për çdo shërbim ose aranzhman të shitur të lëshojë fletëllogarinë nga arka fiskale si dhe faturën turistike për vendosje dhe shërbime të tjera të shfrytëzuesit të shërbimit, dhe

15) gjatë shitjes dhe realizimit të shërbimeve t'i përmbahet marrëveshjes dhe programit për aranzhmanin turistik;

16) në vend të dukshëm, në hyrje të objektit turistik ta theksojë llojin e kartelave pagesore të cilat mund të shfrytëzohen.

Член 16

Договорот од членот 15 став 1 точка 5 ги содржи особено следниве елементи:

1) патната дестинација или дестинациите и времето на престојот со датуми;

2) видовите, карактеристиките и категориите на транспортните средства кои ќе се користат, датумите, времето и местото на тргнување и враќање;

3) кога пакет-аранжманот содржи сместување, неговата локација, неговата туристичка категорија или степенот на комфорот, неговите главни карактеристики и планот за оброци;

4) дали е потребен минимален број на луѓе за пакет-аранжманот да се оствари, и ако е потребен, крајниот рок за информирање на корисникот доколку пакет-аранжманот се откаже;

5) посети, екскурзии или други услуги кои се вклучени во вкупната цена договорена за пакет-аранжманот;

6) името и адресата на организаторот, посредникот на пакет-аранжманот и каде што треба и осигурителот;

7) цената на пакет-аранжманот, индикации за можноста на ревизија на цените, индикација за било која царина, такса или давачки за наплата на определени услуги (слетување, испловување или впловување илидавачки за испловување во пристаништата и аеродромите, туристички такси), кога тие цени не се вклучени во пакет-аранжманот;

8) планот и начинот на плаќање;

9) посебните барања кои корисникот му ги истакнал на организаторот или посредникот кога резервирал пакет-аранжман и коишто ги прифатиле и

10) времето во кое корисникот може да се пожали за било што во врска со неисполнувањето или несоодветното исполнување на одредбите од договорот.

Сите услови од договорот пред да бидат ставени во пишана форма во договорот мораат да му бидат соопштени на корисникот.

Еден примерок од договорот од ставот 1 на овој член се дава на корисникот на услугата.

Neni 16

Marrëveshja nga neni 15 paragrafi 1 pika 5 i përmban veçanërisht elementet si vijon:

1) destinacionin e udhëtimit ose destinacionet dhe kohën e qëndrimit me data;

2) llojet, karakteristikat dhe mjetet transportuese që do të shfrytëzohen, datat, koha dhe vendi i nisjes dhe i kthimit;

3) nëse pako-aranzhmani përmban vendosjen, lokacionin e vendosjes, kategorinë e tij turistike ose shkallën e komforit, karakteristikat kryesore të tij dhe planin e shujtave;

4) a nevojitet numër minimal i njerëzve që pako-aranzhmani të realizohet dhe nëse nevojitet, afati i fundit për informimin e shfrytëzuesit nëse pako-aranzhmani anulohet;

5) vizitat, ekskurzionet ose shërbimet e tjera, të inkorporuara në çmimin e përgjithshëm të kontraktuar për pako-aranzhmanin;

6) emrin dhe adresën e organizuesit, ndërmjetësit të pako-aranzhmanit dhe aty ku duhet edhe të siguruesit;

7) çmimin e pako-aranzhmanit, indikacionet për mundësinë e revizionit të çmimeve, indikacioni për çfarëdo dogane, takse ose shpenzime për arkëtimin e shërbimeve të caktuara (fluturim, nisje për lundrim ose ankorim në port, ose shpenzime për nisje për lundrim nga porti dhe fluturim nga aeroporti, taksat turistike) nëse këto çmime nuk janë inkorporuar në pako-aranzhmanin;

8) planin dhe mënyrën e pagesës;

9) kërkesat e veçanta të cilat shfrytëzuesi ia ka paraqitur organizuesit ose ndërmjetsuesit kur ka rezervuar pako-aranzhmanin, të cilat i kanë pranuar;

10) kohën për të cilën shfrytëzuesi mund të ankohet për mosplotësimin ose plotësimin joadekuat të dispozitave të marrëveshjes.

Të gjitha kushtet e marrëveshjes doemos duhet t'i bëhen të ditura shfrytëzuesit para se të jepen në formë të shkruar në marrëveshje.

Një ekzemplar i marrëveshjes nga paragrafi 1 i këtij neni i jepet shfrytëzuesit të shërbimit.

Член 17

Туристичкиот ваучер се издава од страна на туристичката агенција која поседува лиценца.

Neni 17

Fatura turistike jepet nga agjencia turistike që posedon licencë.

Туристичкиот ваучер може да се издава на корисникот само од името и за сметка на туристичката агенција која има лиценца.

Туристичкиот ваучер се издава најмалку во три примероци и ги содржи следниве елементи:

1) број и датум на издавањето на ваучерот;
2) фирмата на туристичката агенција која го издава ваучерот;
3) бројот и видот на лиценцата на туристичката агенција;
4) име на корисникот;
5) список на платените услуги што се вклучени во туристичкото патување;
6) датум за исполнувањето на првата и последната услуга;
7) број и датум на документот со кој се утврдува плаќањето од страна на корисникот и
8) потпис и печат на издавачот на ваучерот.

Член 18

Туристичката агенција издава патничка програма во врска со патувањето и престојот на корисниците на услугите.

Информациите во патничката програма треба да бидат вистинити и разбирливи.

Патничката програма треба да ги содржи следниве елементи:

1) целта и начинот на патувањето, како и карактеристиките на местата за патување;
2) начин на сместување, негова локација, категорија или степен на комфор и неговите главни карактеристики, дозвола за сместувањето и туристичка класификација според правилата на земјата домаќин;
3) планот на оброците;
4) маршрутата на патот;
5) генерални информации за пасошот и визите и за здравствените формалности потребни за патувањето и престојот;
6) паричниот износ или за процентот на цената којашто треба да се плати на сметка и планот за плаќање на билансот и
7) минимален број на луѓе за започнување на пакет-аранжманот и крајниот рок за информирање на корисникот, доколку се откаже од пакетот.

Fatura turistike mund t'i jepet shfrytëzuesit vetëm në emër dhe për llogari të agjencisë turistike që ka licencë.

Fatura turistike jepet së paku në tri ekzemplarë dhe i përmban elementet si vijon:

1) numrin dhe datën e lëshimit të faturës;
2) firmën e agjencisë turistike që e lëshon faturën;
3) numrin dhe llojin e licencës së agjencisë turistike;
4) emrin e shfrytëzuesit;
5) listën e shërbimeve të paguara që përfshihen në udhëtimin turistik;
6) datën për plotësimin e shërbimit të parë dhe të fundit;
7) numrin dhe datën e dokumentit me të cilin konfirmohet pagesa nga shfrytëzuesi;
8) nënshkrimin dhe vulën e dhënësit të faturës.

Neni 18

Agjencia turistike boton program udhëtimi për udhëtimin dhe qëndrimin e shfrytëzuesve të shërbimeve.

Informatat në programin për udhëtim duhet të jenë të sakta dhe të kuptueshme.

Programi për udhëtim duhet t'i përmbajë elementet si vijon:

1) qëllimin dhe mënyrën e udhëtimit, si dhe karakteristikat e vendeve të udhëtimit;
2) mënyrën e vendosjes, lokacionin e tij, kategorinë ose shkallën e konforit dhe karakteristikat e tij kryesore, lejen për vendosje dhe klasifikimin turistik sipas rregullave të vendit nikoqir;
3) planin e shujtave;
4) marshutën e rrugës;
5) informatat e përgjithshme për pasaportën dhe vizat dhe për formalitetët shëndetësore të nevojshme për udhëtimin dhe qëndrimin;
6) shumën e parave ose përqindjen e çmimit që duhet të paguhet në llogari dhe planin për pagesën e bilancit;
7) numrin minimal të njerëzve për fillimin e pako-aranzhmanit dhe afatin e fundit për informimin e shfrytëzuesit nëse tërhiqet nga pakoja.

Податоците кои се наведени во патничката програма се обврзувачки за организаторот или за посредникот, доколку:

1) промените на податоците биле јасно наведени на корисникот пред потпишувањето на договорот и

2) промените се направени подоцна по договор меѓу страните од договорот.

Член 19

Вршителите на туристичка дејност при организирањето на туристичките патувања во странство со автобус се должни да обезбедат превозното средство да ги исполнува условите согласно со прописите од областа на јавниот патен сообраќај и да има клима-уред, разладен фрижидер, ВЦ и разгласен микрофон.

Член 19-а

Вршителите на туристичка дејност при организирање на туристичките патувања, во патничките програми кои вклучуваат спортско-рекреативни, авантуристички и екстремни активности (скијање, нуркање, едрење, јавање, горско-планинско возење, сплаварење, рафтинг, истражување пештери, возење кануа и други слични водни возила, падобранство, едрење, параглајдерство, скокање со јаже и слично), освен ангажирање туристички водичи, треба да ангажираат и стручно оспособени лица за такви активности (тренери, инструктори, водичи и слично).

Член 20

Туристичката агенција не смее да ја зголеми цената утврдена во договорот 20 дена пред договорениот ден за започнување на користење на туристички услуги.

Член 21

Во случај кога туристичката агенција го откаже туристичкиот пакет-аранжман од било која причина, освен поради грешка на корисникот пред договорената дата на тргнување, корисникот на услугите има право:

1) да земе туристички аранжман кој му одговара или друг сличен пакет-аранжман од повисок квалитет таму каде што туристичката агенција може

Të dhënat që janë shënuar në broshurë janë obligative për organizuesin ose ndërmjetësin, nëse:

1) ndryshimet e të dhënave i janë paraqitur qartë shfrytëzuesit para nënshkrimit të marrëveshjes, dhe

2) ndryshimet janë bërë më vonë me marrëveshje ndërmjet palëve.

Neni 19

Kryerësit e veprimtarisë turistike gjatë organizimit të udhëtimeve turistike jashtë vendit me autobusë janë të detyruar të sigurojnë që mjeti i transportit t'i plotësojë kushtet në pajtim me rregullat nga fusha e transportit publik rrugor dhe të ketë kondicionerë, frigorifer ftohës, tualet dhe mikrofon me altoparlant.

Neni 19-a

Kryerësit e veprimtarisë turistike gjatë organizimit të udhëtimeve turistike, në programet e udhëtimit që përfshijnë aktivitete rekreative sportive, aventurore dhe ekstreme (skijim, zhytje, lundrim, kalërim, vozitje në vende të larta malore, lundrim me trap, rafting, hulumtime shpellash, vozitje të kanuas dhe automjete tjera të ujit, parashutizëm, lundrim me vela, paraglajder, kërcim me litar dhe ngjashëm, përveç angazhimit të udhërrëfyesve turistikë, duhet të angazhojnë edhe persona të aftesuar profesionalist për aktivitete të atilla (trajnues, instruktorë, udhërrëfyes etj).

Neni 20

Agjencia turistike nuk guxon ta rrisë çmimin e përcaktuar në marrëveshje, 20 ditë përpara ditës së kontraktuar për fillimin e shfrytëzimit të shërbimeve turistike.

Neni 21

Në rast se agjencia turistike e anulon pako-aranzhmanin turistik për çfarëdo arsye, përveç me gabimin e shfrytëzuesit përpara datës së nisjes me marrëveshje, shfrytëzuesi i shërbimeve ka të drejtë:

1) të marrë aranzhman turistik, i cili i përgjigjet ose pako-aranzhman tjetër të ngjashëm, me kualitet më të lartë, aty ku agjencia turistike mund t'i ofrojë si zëvendësim.

да му понуди како замена. Ако туристичкиот пакет-аранжман на замената е од понизок квалитет, туристичката агенција ќе му ја врати разликата во цената на корисникот или

2) да му се врати целата сума која ја платил по договорот, во рок кој не може да биде подолг од 15 дена од денот на откажувањето на договорот, освен кога откажувањето е резултат на виша сила. Под виша сила се подразбира се она што е регулирано со Законот за облигациони односи.

Ако по тргнувањето голем дел од услугите не се остварени/дадени или ако туристичката агенција увиди дека не е во можност голем дел од услугите да ги изврши, ќе предложи алтернативни аранжмани што одговараат за продолжување на пакет-аранжманот, без дополнителни трошоци за корисникот и ако треба ќе компензира на корисникот за разликите меѓу понудените и добиените услуги.

Ако не е возможно да се направат алтернативните аранжмани во смисла на претходниот став од овој член или тие не се прифатени од корисникот поради оправдани причини, туристичката агенција ќе направи алтернативни аранжмани какви што одговараат без дополнителни трошоци за корисникот, со еквивалентен превоз назад до местото на тргнување, или на некое друго место каде што корисникот се сложил и ако треба ќе го компензира корисникот.

Член 22

Ако корисникот е спречен да продолжи со користењето на туристичкиот пакет-аранжман, тој може да ја трансферира неговата резервација, давајќи му претходно на организаторот или посредникот навремена информација во разумно време за својата намера пред поаѓањето, на лице кое ги задоволува сите услови што се однесуваат на туристичкиот пакет-аранжман.

Преносителот на туристичкиот пакет-аранжман и лицето на кое туристичкиот пакет-аранжман му е пренесен, се должни да бидат во постојана врска со организаторот или посредникот за плаќање на било кои дополнителни трошоци кои можат да настанат при таков трансфер.

Nëse pako-aranzhmani turistik i zëvendësuar është me kualitet më të ultë, agjencia turistike do t'ia kthejë dallimin e çmimit shfrytëzuesit; ose

2) t'i kthehet shuma e plote të cilën e ka paguar sipas marrëveshjes, në afat që nuk mund të jete më i gjatë se 15 ditë nga dita e prishjes së marrëveshjes, pervec nëse prishja është rezultat e forces madhore. Si force madhore nenkuptohet tere ajo që është rregulluar me Ligjin për marredhënie të obligueshme.

Nëse pas nisjes, pjesa më e madhe e shërbimeve nuk janë realizuar/ofruar ose nëse agjencia turistike konstaton se nuk ka mundësi që pjesën më të madhe të shërbimeve t'i kryejë, do të propozojë aranzhmane alternative që përgjigjen për vazhdimin e pako-aranzhmanit, pa shpenzime plotësuese për shfrytëzuesin dhe nëse duhet do t'ia kompenzojë shfrytëzuesit dallimin ndërmjet shërbimeve të ofruara dhe të marra.

Nëse nuk ka mundësi të bëhen aranzhmane alternative, sipas paragrafit paraprak të këtij neni, ose ato nuk pranohen nga shfrytëzuesi për shkaqe të arsyeshme, agjencia turistike do të bëjë aranzhmane alternative që përgjigjen pa shpenzime plotësuese të shfrytëzuesit, me transport ekuivalent prapa deri në vendin e nisjes, ose në ndonjë vend tjetër që pranon shfrytëzuesi, dhe nëse duhet do ta kompenzojë shfrytëzuesi.

Neni 22

Nëse shfrytëzuesi pengohet që të vazhdojë shfrytëzimin e pako-aranzhmanit turistik, ai mund t'ia transferojë rezervimin e tij, duke i dhënë paraprakisht organizatorit ose ndërmjetësuesit informatë me kohë në kohë të kuptueshme për qëllimin vet para nisjes, personit, i cili i plotëson të gjitha kushtet i përkasin pako-aranzhmanit turistik.

Bartësi i pako-aranzhmanit turistik dhe personi të cilit i është bartur pako-aranzhmani turistik, obligohen të jenë në lidhje të përhershme me organizuesin ose ndërmjetësin për pagesën e çfarëdo shpenzimeve plotësuese që do të ndodhin gjatë transferit të tillë.

Член 23

Туристичката агенција при реализација на туристичкиот пакет-аранжман или патување и престој во странство е должна да обезбеди и даде информации за:

1) времето, местата на запирање и транспортните конекции, како и местото на патникот, на пример: кабина или кревет на брод и кабина за спиење во воз и

2) името, адресата и телефонскиот број на локалниот претставник на туристичката агенција и/или посредникот, или на локалната агенција на чијашто помош корисникот може при тешкотија да им се јави. Таму каде што таква агенција не постои, на корисникот мора да му се даде телефонскиот број во случај на итност или било која друга информација којашто би му овозможила да контактира со туристичката агенција и/или посредникот;

3) други опции за склучување полиси за осигурување за да се утврди цената на откажување од страна на корисникот или цената за помош во случај на репатриација, несреќа и болест.

Туристичката агенција при реализација на туристичкиот пакет-аранжман или патување и престој во странство на малолетни лица, е должна да овозможи информации за воспоставување на директен контакт со детето и лицето одговорно за давање услуги на детето во местото на патување и престој.

Член 23-а

При продажба на пакет аранжмани, организаторот на патувањето е одговорен пред корисникот за правилно извршување на обврските кои произлегуваат од договорот, без оглед на тоа дали таквите обврски треба да бидат извршени од страна на организаторот или од страна на некој друг давател на услуги.

Во однос на штетата, туристичката агенција не одговара за штета која настанала поради:

- грешки кои се појавуваат при извршувањето на договорот за кои е виновен корисникот,
- грешки кои можат да му се припишат на трето лице кое не е поврзано со договореното вршење услуги и не можеле да бидат предвидени ниту избегнати и

Neni 23

Agjencia turistike gjatë realizimit të pako-aranzhmanit turistik ose udhëtimit e qëndrimit në vendet e jashtme, detyrohet të sigurojë dhe të japë informata për:

1) kohën, vendet e ndaljes dhe ndërlidhjeve transportuese, si dhe vendin e udhëtarit, për shembull: kabinën ose krevatin në anije, kabinën për fjetje në tren;

2) emrin, adresën dhe numrin e telefonit të përfaqësuesit lokal të agjencisë turistike dhe ose ndërmjetësuesit, ose të agjencisë lokale të cilës shfrytëzuesi gjatë vështirësisë mund t'i paraqitet për ndihmë. Atje ku nuk ka agjenci të tillë, shfrytëzuesit doemos duhet t'i jepet numri i telefonit në rast urgjence, ose çfarëdo informate tjetër që do t'i mundësojë të kontaktojë me agjencinë turistike dhe /ose ndërmjetësuesin;

3) opsionet tjera për kontraktimin e policave siguruese për t'u vërtetuar çmimi i anulimit nga ana e shfrytëzuesit ose çmimi për ndihmë në rast të riatdhesimit, fatkeqësisë dhe sëmundjes.

Agjencia turistike gjatë realizimit të pako-aranzhmanit turistik ose udhëtimit dhe qëndrimit në vendet e jashtme të personave të mitur, obligohet të mundësojë informata për vendosjen e kontaktit të drejtpërdrejt me fëmijën dhe personin përgjegjës për shërbimin e fëmijës në vendin e udhëtimit dhe qëndrimit.

Neni 23-a

Gjatë shitjes së pako aranzhmaneve, organizatori i udhëtimit është përgjegjës para shfrytëzuesit për kryerje të rregullt të obligimeve që dalin nga marrëveshja, pa marrë parasysh nëse obligimet e tilla duhet të kryhen nga ana e organizatorit apo nga ana e ndonjë ofruesi tjetër të shërbimeve.

Sa i përket dëmit, agjencia turistike nuk përgjigjet për dëm, i cili është shkaktuar nga:

- gabimet, të cilat paraqiten gjatë zbatimit të marrëveshjes për të cilat është fajtor shfrytëzuesi,
- gabimet, të cilat mund t'i përshkruhen personit të tretë, i cili nuk është i lidhur me kryerjen e kontraktuar të shërbimeve dhe nuk janë mundur të parashihen as të mënjanohen dhe

- грешки кои се резултат на виша сила.

Во случаите од ставот 2 алинеи 2 и 3 на овој член организаторот на патувањето ќе биде должен да му обезбеди соодветна помош на засегнатиот корисник.

Член 24

Туристичката агенција при реализација на туристичкиот пакет-аранжман или патување и престој во странство е должна на излез од земјата да има докази дека поседува лиценца (копија заверена од нотар), договори со сместувачките објекти во странство и доказ за извршени плаќања за сместувачките и други услуги преку соодветна банкарска институција.

4. Вршење на туристичка дејност со лиценца

Член 25

Туристичките агенции за вршење на дејноста мора да имаат лиценца за вршење на туристичката дејност (во натамошниот текст: лиценца).

Лиценцата може да биде лиценца "А" и лиценца Б".

Лиценцата од ставот 2 на овој член ја издава органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот или овластена институција.

За да биде овластена институцијата од ставот 3 на овој член, треба да има вработено најмалку три лица со високо образование и тоа од областа на правото, економијата и туризмот. Институцијата од ставот 3 на овој член ја овластува Владата на Република Македонија на предлог на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот.

Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот ја пропишува формата и содржината на образецот на лиценцата од ставот 2 на овој член.

5. Постапка за добивање на лиценца

Член 26

Туристичките агенции за добивање на лиценца поднесуваат барање до давателот на лиценцата со наведување на фирмата и седиштето на барателот и видот на лиценцата што се бара.

- gabime, të cilat janë rezultat i forcave madhore.

Në rastet nga paragrafi 2 alinetë 2 dhe 3 të këtij neni, organizatori i udhëtimit do të jetë i detyruar t'i sigurojë ndihmë përkatëse shfrytëzuesit të prekur.

Neni 24

Agjencia turistike gjatë realizimit të pako-aranzhmanit turistik ose udhëtimit dhe qëndrimit në vendet e jashtme, obligohet që në dalje nga vendi të dëshmojë se posedon licencë (kopje të verifikuar te noteri), marrëveshje me objektet për vendosje në vendet e jashtme dhe dëshmi për pagesat e kryera për shërbimet e vendosjes dhe të tjera përmes institucionit përkatës bankar.

4. Kryerja e veprimtarisë turistike me licencë

Neni 25

Agjencitë turistike për kryerjen e veprimtarisë doemos duhet të kenë licencë për kryerjen e veprimtarisë turistike (në tekstin e mëtejmë: licenca).

Licenca mund të jete: licencë "A" dhe licencë "B".

Licencën nga paragrafi 2 i këtij neni e jep organi i administratës shtetërore, kompetent për punët nga sfera e turizmit, ose institucioni i autorizuar.

Që të autorizohet institucioni nga paragrafi 3 i këtij neni, duhet të ketë së paku tre persona të punësuar me arsimim sipëror edhe nga lëmia e drejtësisë, ekonomisë dhe turizmit. Institucionin nga paragrafi 3 i këtij neni e autorizon Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozimi e ministrit që udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e turizmit.

Ministri, i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e turizmit, e përcakton formën dhe përmbajtjen e formularit të licencës nga paragrafi 2 i këtij neni.

5. Procedura për marrjen e licencës

Neni 26

Agjencitë turistike për marrjen e licencës i paraqesin kërkesë dhënësit të licencës, duke e shënuar firmën dhe selinë e kërkuesit dhe llojin e licencës që kërkohet.

Со барањето од ставот 1 на овој член се приложува:

1) решение за упис во трговскиот регистар и Документ за регистрирана дејност (ДРД образец);
2) известување за исполнување на условите за вршење на туристичка дејност;
3) податоци за одговорното лице и
4) доказ дека склучил годишен договор за осигурување од одговорност за вршење на дејноста, доколку е предвидено со овој закон.

Службеното лице од органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот, кое ја води постапката, по службена должност ги прибавува доказите од ставот 2 точки 1, 2 и 3 на овој член од надлежниот јавен орган, во рок од три работни дена од поднесувањето на барањето.

Овластеното службено лице од надлежниот јавен орган е должно бараните докази од ставот 3 на овој член да ги достави во рок од три дена од денот на приемот на барањето.

Против решението на органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот, со кое е одбиено барањето за издавање на лиценцата може да се изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Против решението на овластената институција од членот 25 став 3 на овој закон со кое е одбиено барањето за издавање на лиценца, може да се изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

6. Издавање на лиценца

Член 27

Лиценцата се издава во рок од петнаесет дена од денот на поднесување на барањето од страна на вршителот на туристичката дејност.

Периодот на важење на лиценцата е неограничен.

Член 27-а
(се брише)

Kërkesës nga paragrafi 1 i këtij neni i bashkangjitet:

1) vendimi për regjistrim në regjistrin dhe Dokument për regjistrimin e veprimtarisë (formulari DRD);
2) njoftimi për plotësimin e kushteve për kryerjen e veprimtarisë turistike;
3) të dhënat për personin përgjegjës dhe
4) dëshmi se ka lidhur marrëveshje vjetore për sigurim nga përgjegjësia për kryerjen e veprimtarisë, nëse parashihet me këtë ligj;

Personi fizik nga organi i administratës shtetërore për punët nga sfera e turizmit, që e mban procedurën, me detyrë zyrtare i grumbullon dëshmitë nga paragrafi 2 pikat 1, 2 dhe 3 të këtij neni, nga organi kompetent publik, në afat prej tri ditësh pune nga parashtrimi i kërkesës.

Personi i autorizuar zyrtar nga organi kompetent publik është i detyruar dëshmitë e kërkuara nga paragrafi 3 i këtij neni t'i dorëzojë në afat prej tri ditësh nga dita e pranimit të kërkesës.

Kundër vendimit të organit të administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e turizmit, me të cilin refuzohet kërkesa për dhënien e licencës, mund t'i paraqitet ankesë Komisionit Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë.

Kundër vendimit të institucionit të autorizuar nga ni 25 paragrafi 3 i këtij ligji me të cilin refuzohet kërkesa për dhënien e licencës, mund t'i paraqitet ankesë Komisioni Shtetëror për Vendosje në Procedurë Administrative dhe Procedurë nga Marrëdhënia e Punës në Shkallë të Dytë.

6. Lëshimi i licencës

Neni 27

Licenca lëshohet në afat prej 15 ditësh nga dita e paraqitjes së kërkesës nga kryerësi i veprimtarisë turistike.

Periudha e vlefshmerisë së licencës është e pakufizuar.

Neni 27-a
(shlyhet)

7. Запишување на лиценцата во регистар

Член 28

Лиценцата се запишува во регистарот на туристичките агенции кој го води давателот на лиценцата.

Овластената институција од членот 25 став 3 на овој закон, до органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот, доставува известување за промените настанати во регистарот од ставот 1 на овој член, веднаш по настанувањето на промените.

Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот ја пропишува формата и содржината и начинот на водење на регистарот.

8. Промена на елементите од содржината на лиценцата

Член 29

Секоја промена на содржината на лиценцата, туристичката агенција е должна да ја пријави кај давателот на лиценцата во рок од осум дена од денот на настанатата промена.

9. Престанок на важење на лиценцата

Член 30

Лиценцата престанува да важи:

1) врз основа на барање на носителот на лиценцата за бришење од Регистарот на туристичките агенции;

2) врз основа на решение за одземање на лиценцата и

3) ако туристичката агенција во периодот на важење на лиценцата престане да ги исполнува условите за вршење туристичка дејност, односно определените услови за добивање соодветна лиценца предвидени во членовите 31 и 32 од овој закон.

Решение за престанок на важење на лиценцата од овој член донесува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот и овластената институција од членот 25 став 3 на овој закон.

7. Regjistrimi i licencës në regjistër

Neni 28

Licenca regjistrohet në regjistrin e agjencive turistike që i mban dhënësi i licencës.

Institucioni i autorizuar nga neni 25 paragrafi 3 i këtij ligji, organit të administratës shtetërore kompetent për punët në lëminë e turizmit, i dorëzon njoftim për ndyshimet e bëra në regjistër nga paragrafi 1 të këtij neni, menjëherë pas bërjes së ndryshimit.

Ministri që udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e turizmit, e përcakton formën dhe përmbajtjen si dhe mënyrën e mbajtjes së regjistrit.

8. Ndryshimi i elementeve nga përmbajtja e licencës

Neni 29

Çdo ndryshim në përmbajtjen e licencës, agjencia turistike obligohet t'ia paraqesë dhënësit të licencës në afat prej 8 ditësh nga dita e ndryshimit të bërë.

9. Pushimi i vlefshmërisë së licencës

Neni 30

Licenca shfuqizohet:

1) në bazë të kërkesës së bartesit të licencës për shlyerje nga regjistri i agjencive turistike;

2) në bazë të aktvendimit për heqjen e licencës dhe

3) nëse agjencia turistike në periudhën e vlefshmerisë së licencës pushon t'i plotësojë kushtet për kryerjen e veprimtarisë turistike, përkatësisht kushtet e përcaktuara për marrjen e licencës përkatëse të paraparë në nenet 31 dhe 32 të këtij ligji.

Vendimin për pushimin e vlefshmërisë së licencës sipas këtij neni, e merr ministri që udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e turizmit dhe institucioni i autorizuar nga neni 25 paragrafi 3 të këtij ligji.

Решението од ставот 1 на овој член се запишува во регистарот од членот 28 на овој закон, односно овластената институција за издавање на лиценца.

Против решението за престанок на важење на ли-ценцата на министерот кој раководи со органот на др-жавната управа надлежен за работите од областа на ту-ризмот, може да се изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Против решението за престанок на важење на лиценцата на овластената институција од членот 25 став 3 на овој закон може да се изјави жалба до министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот.

Член 30-а

Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот, може да ја одземе лиценцата, ако:

1) организаторот на патувањето во периодот на важење на лиценцата престане да исполнува најмалку два од предвидените услови за добивање лиценца, согласно со членот 31 од овој закон;

2) на организаторот на патување во периодот на важење на лиценцата му биде изречена повеќе од два пати прекршочна и управна мерка, поради неисполнување на обврските од членовите 15, став 1, точки 5, 7, 10, 14 и 15 и 16, став 3, точки 11, 14 и 15 на овој закон и

3) туристичката агенција - посредник со лиценца "Б" продава сопствени туристички аранжмани.

10. Услови за давање на лиценца “А”, “Б” и “В”

Член 31

За добивање лиценца “А” туристичката агенција мора да ги исполнува следниве услови - организатор на патување:

1) да склучи годишен договор со осигурително друштво за осигурување за одговорност од вршење на дејноста во износ од 100.000 евра во денарска противвредност или да обезбеди банкарска гаранција во износ од 100.000 евра;

2) лицето кое раководи со туристичката агенција треба да има сертификат за раководење со туристичката агенција;

Vendimi nga paragrafi 1 i këtij neni regjistrohet në regjistrin nga neni 28 i këtij ligji, përkatësisht në institucionin e autorizuar për dhënien e licencës.

Kundër vendimit për ndërprerjen e vlefshmërisë së licencës të ministrit, i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore, kompetent për punët në sferën e turizmit, mund t’i ushtrohet ankesë Komisionit Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë.

Kundër vendimit për ndërprerjen e vlefshmërisë së licencës të institucionit të autorizuar nga neni 25 paragrafi 3 të këtij ligji, mund t’i paraqitet ankesë ministrit, i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e turizmit.

Neni 30-a

Ministri, i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e turizmit, mund ta heqë licencën nëse:

1) organizatori i udhëtimit në periudhën e vlefshmërisë së licencës pushon t'i plotësojë së paku dy nga kushtet e parapara për marrjen e licencës, në pajtim me nenin 31 të këtij ligji;

2) organizatorit të udhëtimit në periudhën e vlefshmërisë së licencës i shqiptohet më shumë se dy here masë për kundërvajtje dhe administrative, për mosplotësimin e detyrimeve nga nenet 15 paragrafi 1 pikat 5, 7, 10, 14 dhe 15 dhe 36 paragrafi 3 pika 11, 14 dhe 15 të këtij ligji dhe

3) Agjencia turistike - ndërmjetësuese me licencë "B" shet aranzhmane të veta turistike.

10. Kushtet për dhënien e licencës “A”, “B” dhe “V”

Neni 31

Për marrje të licencës "A" agjencia turistike detyrimisht duhet t'i plotësojë kushtet vijuese- organizator i udhëtimit:

1) të lidhë marrëveshje vjetore për sigurim me shoqërinë e sigurimeve për përgjegjësi nga kryerja e veprimtarisë në vlerë prej 100.000 euro në kundërvlerë të denarit, ose të sigurojë garanci bankare në vlerë prej 100.000 euro;

2) personi, i cili udhëheq me agjenci turistike duhet të posedojë certifikatë për udhëheqje me agjenci turistike;

3) да има најмалку четири вработени лица, од кои најмалку едно лице со високо образование и две лица со доказ дека познаваат еден од светските јазици и

4) да има туристички придружник при секоја реализација на патувањето во земјата или странство за најмалку десет лица, како и туристички водич за посета и разгледување на туристичките места.

Член 32

За добивање лиценца "Б" туристичката агенција - посредник во продажба на туристичко патување, мора да ги исполнува следниве услови:

1) да има најмалку едно вработено лице, со доказ дека познава еден од светските јазици и

2) да има склучено договор за соработка со туристичка агенција - организатор на патување со лиценца "А".

Член 33
(се брише)

Член 33-а

За да се стекне со сертификат за раководење со туристичката агенција лицето треба да полага стручен испит пред испитна комисија.

Испитната комисија за полагање на стручен испит за добивање на сертификат за раководење со туристичка агенција, ја формира високообразовната установа за туризам и угостителство.

Стручниот испит за добивање сертификат за раководење со туристичката агенција се полага според утврдена програма.

Програмата за полагање стручен испит за сертификат за раководење со туристичката агенција ја донесува високообразовната установа за туризам и угостителство по претходна согласност на органот на државната управа надележен за работите од областа на образованието и науката.

Програмата од ставот 5 на овој член се објавува во “Службен весник на Република Македонија”.

По исклучок од ставот 1 на овој член на лицата кои имаат завршено високо образование од областа на туризмот и угостителството, им се издава сертификат за раководење со туристичка агенција без да полагаат стручен испит.

3) të këtë së paku katër persona të punësuar, prej të cilëve së paku njëri me arsim të lartë dhe dy me dëshmi se e njohin një gjuhë botërore dhe

4) të ketë shoqërues turistik gjatë realizimit të çdo udhëtimi në vend dhe jashtë vendit për së paku 10 persona, si dhe ciceron turistik për vizitë dhe vëzhgim të vendeve turistike.

Neni 32

Për marrjen e licencës "B" Agjencia turistike – ndërmjetësuese në shitjen e udhëtimeve turistike, detyrimisht duhet t'i plotësojë këto kushte:

1) të ketë së paku një person të punësuar, me deshmi se e njeh një gjuhe të huaj dhe

2) të ketë të nënshkruar marrëveshje për bashkëpunim me agjenci turistike - organizator i udhëtimit, me licencë "A".

Neni 33
(shlyhet)

Neni 33-a

Për t’u pajisur me certifikatë për udhëheqje me agjenci turistike, personi duhet të japë provim profesional para komisionit pyetës.

Komisionin për dhënie të provimit profesional për marrje të certifikatës për udhëheqje me agjenci turistike, e formon institucioni më i lartë arsimor për turizëm dhe hotelieri.

Provimi profesional për marrje të certifikatës për udhëheqje me agjenci turistike jepet sipas programit të caktuar.

Programin për dhënie të provimit profesional për marrje të certifikatës për udhëheqje me agjenci turistike e miraton institucioni i lartë arsimor për turizëm dhe hotelieri pas pëlqimit paraprak të organit të administratës shtetërore, kompetent për punët nga fusha e arsimit dhe shkencës.

Programi nga paragrafi 5 i këtij neni shpallet në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Me përjashtim nga paragrafi 1 i këtij neni, personave të cilët kanë të kryer arsim të lartë nga fusha e turizmit dhe hotelerisë, u jepet certifikatë për udhëheqje me agjenci turistike pa e dhënë provimin profesional.

Член 33-б

Трошоците за полагање на стручен испит за добивање сертификат за раководење со туристичката агенција ги намирува кандидатот.

Трошоците од ставот 1 на овој член се уплаќаат на сметка на високообразовната установа за туризам и угостителство.

Трошоците од ставот 1 на овој член можат да ги надоместат правните и физичките лица кои се заинтересирани за добивање на лиценца.

Висината на трошоците од ставот (1) на овој член, во зависност од фактичките трошоци за полагање на стручниот испит, ја определува високообразовната установа за туризам и угостителство.

Neni 33-b

Harxhimet për dhënie të provimit profesional për marrje të certifikatës për udhëheqje me agjenci turistike i bart kandidati.

Shpenzimet nga paragrafi 1 të këtij neni paguhen në llogari të institucionit të lartë arsimor për turizëm dhe hotelieri.

Harxhimet nga paragrafi 1 i këtij neni, mund t'i kompensojnë personat juridikë dhe fizikë, të cilët janë të interesuar për marrje të licencës.

Lartësinë e harxhimeve nga paragrafi (1) i këtij neni, varësisht nga harxhimet faktike për dhënien e provimit profesional, e përcakton institucioni i lartë arsimor për turizëm dhe hotelieri.

Член 33-в

На кандидатот кој го положил стручниот испит, високообразовната институција му издава сертификат.

Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот ја пропишува формата и содржината на образецот на сертификатот од ставот 1 на овој член.

Neni 33-c

Kandidatit, i cili e ka dhënë provimin profesional, instituti për arsim të lartë i jep certifikatë.

Ministri, i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore, kompetent për punët nga fusha e turizmit, e përcakton formën dhe përmbajtjen e formularit të certifikatës nga paragrafi 1 i këtij neni.

11. Услуги од туристичките агенции

11. Shërbimet e agjencive turistike

Член 34

Имателот на лиценца "А", може да врши организирање на туристички патувања во земјата и во странство (туроператорска дејност).

Neni 34

Poseduesi i licencës "A", mund të bëjë organizimin e udhëtimeve turistike, në vend dhe jashtë (veprimtari turoperatorike).

Член 35

Врз основа на добиената лиценца "А", туристичката агенција може да се занимава и со посреднички, организаторски, информативно - советодавни и промотивни активности и други активности во врска со патувањето и престојот на корисниците на услугите во земјата и во странство.

Neni 35

Në bazë të licencës së marrë "A", agjencia turistike mund të merret edhe me aktivitete ndërmjetësimi, organizative, informative-këshilldhënëse dhe promovuese dhe aktivitete të tjera lidhur me udhëtimin dhe qëndrimin e shfrytëzuesve të shërbimeve në vend dhe jashtë.

Член 36

За продажбата и реализацијата на туристичкиот аранжман, туристичката агенција која има добиено лиценца "А" склучува договор со корисникот на туристичките услуги.

Договорот од ставот 1 на овој член, како основа ги содржи елементите предвидени со членот 16 на овој закон и Програмата на туристичкиот аранжман.

Neni 36

Për shitjen dhe realizimin e aranzhmanit turistik, agjencia turistike që ka marrë licencën "A", lidh marrëveshje me shfrytëzuesin e shërbimeve turistike.

Marrëveshja nga paragrafi 1 i këtij neni, si bazë i përmban elementet e parapara me nenin 16 të këtij ligji dhe Programin për aranzhmanin turistik.

Програмата на туристичкиот аранжман ги содржи следниве елементи:

1) дестинацијата на патувањето со времето на престој по определени дати;

2) вид на превоз или превози и класа со дати, време и место на поаѓање и пристигнување;

3) сместување со прецизна локација и категорија на објектот за сместување ако во земјата во која се патува има категоризација, посебни специфичности и главни особини на објектот и соби каде ќе бидат сместени корисниците на услугите и придржувањето кон законите и правилата на земјата домаќин;

4) услови за конзумирање на храна и пијалаци со точно определување на категоријата на објектите за оваа намена, нивната локација и време на користење на услуги во рамките на туристичките аранжмани;

5) посети на туристички атрактивни локации со опис на локалитетот, неговата локација и време на посета;

6) користење на посебни услуги за време на престојот со локација и време на користење на услугите;

7) итинерер во кој се вклучени и маршрутите;

8) цена на туристичкиот аранжман;

9) укажување на можноста од промена на цената и укажување на било какви давачки, такси или надометоци кои се наплатуваат за определени услуги (туристички такси, сместување, утовар, растовар на пристаништата и аеродромите), кога таквите трошоци не се вклучени во аранжманот;

10) услови и начин на плаќање;

11) осигурување на корисниците на услугите и предметите кои ги носат и надоместување на штетата поради вина на туристичката агенција;

12) минимален број на лица кои се опфатени со туристичкиот аранжман, како корисници на услугите;

13) последен рок за известување на корисниците во случај на откажување на реализацијата на аранжманот;

14) осигурување на туристичкиот аранжман со гаранција кај осигурително друштво или банкарска гаранција поради надомест на трошоците на корисникот на услуги во следниве случаи ако изостанат услугите, а туристичката агенција се наоѓа во платежна немоќ или стечај и ако корисникот на услуги не може да се врати поради причините наведени во овој став и

Programi i aranzhmanit turistik i përmban elementet si vijon:

1) destinimin e udhëtimit me kohën e qëndrimit sipas datave të caktuara;

2) llojin e transportit ose transportet dhe klasa, me data, kohën dhe vendin e nisjes dhe arritjes;

3) vendosjen me lokacionin preciz dhe kategorinë e objektit për vendosje, nëse në vendin ku udhëtohet ka kategorizim, specifikat e veçanta dhe cilësitë kryesore të objektit dhe dhomat ku do të vendosen shfrytëzuesit e shërbimeve dhe t'u përmbahen ligjeve dhe rregullave të vendit-nikoqir;

4) kushtet për konsumimin e ushqimit dhe pijeve me caktimin e saktë të kategorisë së objekteve për këtë destinim, lokacionin e tyre dhe kohën e shfrytëzimit të shërbimeve në kuadër të aranzhmaneve turistike;

5) vizitat e lokacioneve atraktive turistike, me përshkrimin e lokalitetit, lokacionin e tij dhe kohën e vizitës;

6) shfrytëzimin e shërbimeve të veçanta gjatë kohës së qëndrimit me lokacionin dhe kohën e shfrytëzimit të shërbimeve;

7) itinerarin në të cilin përfshihen edhe marshrutat;

8) çmimin e aranzhmanit turistik;

9) paralajmërimin e mundësinë së ndryshimit të çmimit dhe paralajmërimin për çfarëdo shpenzime, taksa ose kompensime që paguhen për shërbime të caktuara (taksa turistike, vendosje, ngarkim-shkarkim në porte dhe aeroporte) nëse këto shpenzime nuk përfshihen në aranzhman;

10) kushtet dhe mënyrën e pagesës;

11) sigurimin e shfrytëzuesve të shërbimeve dhe sendeve që i bartin dhe kompensimin e dëmit me fajin e agjencisë turistike;

12) numrin minimal të personave që përfshihen me aranzhmanin turistik, si shfrytëzues të shërbimeve;

13) afatin e fundit për njoftimin e shfrytëzuesve në rast të tërheqjes së realizimit të aranzhmanit;

14) sigurimi i aranzhmanit turistik me garanci në shoqërinë e sigurimeve ose garanci bankare për shkak të kompensimit të harxhimeve të shfrytëzuesit të shërbimeve në rastet vijuese: nëse shërbimet janë lënë pas dore, ndërsa agjencia turistike gjendet në paaftësi pagese ose në falimentim dhe nëse shfrytëzuesi i shërbimeve nuk mund të kthehet për shkaqet e theksuara në këtë paragraf dhe

15) издавање на потврда за осигурување на гаранцијата која овозможува непосредно остварување на правата за надомест за штетата за настанатите трошоци.

Член 37

Туристичката агенција, носител на лиценца "Б" може да врши продажба и посредување на туристичките патувања организирани од вршителите на туристичката дејност со лиценца "А", како и други услуги во смисла на членовите 12, 13 и 14 од овој закон.

Туристичката агенција која добила лиценца "Б" може да ги врши сите активности во земјата и странство согласно со овој закон, ако е овластена од страна на туристичката агенција која поседува лиценца "А" со склучување на договор.

Туристичката агенција-посредник со лиценца Б која нуди продажба и продава туристичко патување на организаторот на патувањето, е должна во патничката програма и потврдата за патување да го означи својството во кое настапува, бројот на лиценцата на организаторот на патувањето и на патникот да му ја врачи непосредно или по електронски пат, истовремено со издавање на потврдата за патување, програмата и општите услови на патување на организаторот на патување.

Туристичката агенција-посредник нуди и продава само туристички патувања на организаторите на патувања, со кои има склучено договор за посредување.

Туристичката агенција-посредникот е должен да нуди и продава туристички аранжмани под исти услови, како и организаторот на патувањата.

Член 37-а

Странска туристичка агенција која носи туристи во Република Македонија, без посредство на домашна туристичка агенција со лиценца А, или без склучен договор со туристички водич во Република Македонија, има обврска во рок од 24 часа од часот на влегувањето во Република Македонија, да ангажира домашен туристички водич со склучување договор со еден од следниве вршители на туристичка дејност:

- Здружението на туристички водичи и придружници,
- туристичка агенција со лиценца А,
- туристичко биро или

15) dhënia e vërtetimit për sigurimin e garancisë që i mundëson realizimin e drejtpërdrejtë të të drejtave për kompensimi e dëmit për shpenzimet e shkaktuara.

Neni 37

Agjencia turstike, bartëse e licencës "B" mund të bëjë shitjen dhe ndërmjetësimin e udhëtimeve turistike, të organizuara nga kryerësit e veprimtarisë turistike me licencën "A", si dhe shërbime të tjera sipas nenit 12, 13 dhe 14 të këtij ligji.

Agjencia turistike që ka marrë licencën "B", mund t'i kryejë të gjitha aktivitetet në vend dhe në vendet e jashtme sipas këtij ligji, nëse autorizohet nga agjencia turistike që ka licencën "A", me lidhjen e marrëveshjes.

Agjencia turistike-ndërmjetës me licencë B që i ofron shitje dhe i shet udhëtim turistik organizatorit të udhëtimit, është e obliguar në programin e udhëtimit dhe në vërtetimin për udhëtim ta shënojë cilësinë në të cilën paraqitet, numrin e licencës së organizatorit të udhëtimit dhe udhëtarit t'ia dorëzojë drejtpërdrejt ose në formë elektronike, njëkohësisht me dhënien e vërtetimit për udhëtim, programit dhe kushteve të përgjithshme të udhëtimit të organizatorit të udhëtimit.

Agjencia turistike-ndërmjetës ofron dhe shet vetëm udhëtime turistike organizatorëve të udhëtimeve, me të cilët ka lidhur marrëveshje për ndërmjetësim.

Agjencia turistike-ndërmjetëse është e obliguar të ofrojë dhe shesë aranzhmane turistike në kushte të njëjta, si edhe organizatori i udhëtimeve.

Neni 37-a

Agjencia turistike e huaj që sjell turistë në Republikën e Maqedonisë, pa ndërmjetësimin e agjencisë turistike të vendit me licencë A, ose pa marrëveshje të lidhur me udhërrëfyes turistik në Republikën e Maqedonisë, ka për obligim që në afat prej 24 orësh nga ora e hyrjes në Republikën e Maqedonisë, të angazhojë udhërrëfyes turistik të vendit me lidhje të marrëveshjes me një nga kryerësit e veprimtarisë turistike si vijojnë:

- Shoqatën e Udhërrëfyesve dhe Shoqëruesve Turistikë,
- agjencinë turistike me licencë A,
- byronë turistike ose

- физичко лице - туристички водич.

За обврската од ставот 1 на овој член странската туристичка агенција се информира од страна на вршителот на угостителската дејност кој управува со објектот за сместување.

Член 38
(се брише)

12. Туристички водич

Член 39

Туристички водич е лице кое на домашните и странските посетители во Република Македонија им ги презентира природните и антропогените туристички атрактивности, историјата на земјата и културно- историските споменици, уметнички дела, етнографска и друга атрактивност, историски настани, легенди и личности за тие настани, општественото уредување на земјата и има комуникативни способности општи познавања од туризмот и психологијата на туризмот и го познава јазикот кој го користат странските туристи.

За туристички водич не се смета стручен работник кој ја врши дејноста водич на своето работно место кај правни лица во деловниот објект во кој работи (музеј, галерија, национален парк и слично), стручен работник на туристичката агенција кој придружува група туристи од место во место, водич во пештера, водич на лов и риболов, како и водител или придружник на екскурзии и излети.

Водичите во планина кои водат туристички групи треба да имаат сертификат издаден од асоцијација која во Република Македонија е акредитирана за издавање на сертфикат за интернационални водичи во планина.

Член 40

За давање услуга на туристички водич, туристичкиот водич мора да ги исполнува следниве услови:

1) да е државјанин на Република Македонија и
2) да има живеалиште на територијата на Република Македонија.

- personin fizik-udhërrëfyes turistik.

Për obligimin nga paragrafi 1 i këtij neni agjencia turistike e huaj informohet nga kryeresi i veprimtarisë hoteliere që menaxhon me objektin për vendosje.

Neni 38
(shlyhet)

12. Ciceroni turistik

Neni 39

Ciceron turistik është personi, i cili vizitorëve të vendit dhe të huaj në Republikën e Maqedoniksë ua prezenton atraktivitetet natyrore dhe antropogjene, historinë e vendit dhe monumentet kulturore historike, veprat artistike, atraktivitetet etnografike dhe të tjera, ngjarjet historike, legjendat dhe figurat e këtyre ngjarjeve, rregullimin shoqëror të vendit dhe që ka aftësi komunikimi, njohuri të përgjithshme nga turizmi dhe nga psikologjia e turizmit dhe që e njeh gjuhën të cilën e flasin turistët e huaj.

Ciceron turistik nuk konsiderohet punëtori profesional, i cili kryen veprimtarinë e ciceronit në vendin e tij të punës te personat juridikë në objektin afarist ku punon (muze, galeri, park nacional dhe ngjashëm), personi profesional i agjencisë turistike, i cili përcjell grupin e turistëve nga vendi në vend, ciceroni në shpellë, ciceroni në gjueti dhe peshkatari, si dhe udhëheqësi ose përcjellësi në ekskurzione dhe pikniqe.

Udhërrëfyesit në mal, të cilët udhëheqin grupe turistike, duhet të kenë certifikatë të lëshuar nga asociacioni që në Republikën e Maqedonisë është i akredituar për lëshim të certifikatës për udhërrëfyes ndërkombëtar në mal.

Neni 40

Për ofrimin e shërbimit të ciceronit turistik, ciceroni turistik doemos duhet t'i plotësojë kushtet si vijon:

1. të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë; dhe
2. të ketë vendbanim në territorin e Republikës së Maqedonisë.

Туристичкиот водич мора да има најмалку средна стручна подготовка и положен стручен испит за туристички водич.

Член 41

Стручен испит за туристички водич се полага пред испитна комисија.

Испитната комисија за полагање стручен испит за туристички водич, ја формира високообразовната установа за туризам и угостителство.

Стручниот испит за туристички водич се полага според утврдена програма.

Програмата за полагање стручен испит за туристички водич ја донесува високообразовната институција за туризам и угостителство по претходна согласност на органот на државната управа надлежен за работите од областа на образованието и науката, органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина и просторното планирање и органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на културата.

Програмата од ставот 4 на овој член се објавува во "Службен весник на Република Македонија".

Член 42

Трошоците за полагање на стручен испит за туристички водич ги намирува кандидатот.

Трошоците од ставот 1 на овој член се уплаќаат на сметка на високообразовната установа за туризам и угостителство.

Трошоците од ставот 1 на овој член, можат да ги надоместат правните и физичките лица кои се заинтересирани за услугите на туристичките водичи.

Висината на трошоците од ставот 1 на овој член, во зависност од фактичките трошоци за полагање на стручниот испит, ја определува високообразовната установа за туризам и угостителство.

Член 43

На кандидатот кој го положил стручниот испит, високообразовната институција му издава уверение.

Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот ја пропишува формата и содржината на образецот на уверението од ставот 1 на овој член.

Ciceroni turistik doemos duhet të ketë së paku përgatitjen e mesme profesionale dhe provimin e dhënë profesional për ciceron turistik.

Neni 41

Provimi profesional për ciceron turistik jepet para komisionit të provimit.

Komisionin e provimit për dhënien e provimit profesional për ciceron turistik, e formon institucioni i arsimit sipëror për turizëm dhe hotelieri.

Provimi profesional për ciceron turistik jepet sipas programit të përcaktuar.

Programin për dhënien e provimit profesional për ciceron turistik e miraton institucioni i arsimit sipëror për turizëm dhe hotelieri, pas pëlqimit paraprak të organit të administratës shtetërore, kompetent për punët nga sfera e arsimit dhe shkencës, organit të administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve nga sfera e ambientit jetësor dhe planifikimit hapësinor dhe organit të administratës shtetërore, kompetent për kryerjen e punëve nga sfera e kulturës.

Programi nga paragrafi 4 i këtij neni shpallet në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Neni 42

Shpenzimet për dhënien e provimit profesional për ciceron turistik i paguan kandidati.

Shpenzimet nga paragrafi 1 të këtij neni paguhen në llogari të institucionit të lartë arsimor për turizëm dhe hotelieri.

Shpenzimet nga paragrafi 1 i këtij neni mund t'i kompensojnë personat fizik dhe juridik të cilët janë të interesuar për shërbimet e ciceronëve turistikë.

Lartësinë e harxhimeve nga paragrafi 1 i këtij neni, varësisht nga harxhimet faktike për dhënien e provimit profesional, e përcakton institucioni i lartë arsimor për turizëm dhe hotelieri.

Neni 43

Kandidatit që e ka dhënë provimin profesional, institucioni i arsimit sipëror i lëshon çertifikatë.

Ministri që udhëheq me organin e administratës shtetërore, kompetent për punët nga sfera e turizmit, e përcakton formën dhe përmbajtjen e formularit të çertifikatës nga paragrafi 1 i këtij neni.

Член 44

Својството на туристички водич се докажува со посебна легитимација.

Туристичкиот водич при давањето на услуга мора на видно место да ја носи легитимацијата за туристички водич со која се потврдува неговото својство.

Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот ја пропишува формата и содржината на образецот на легитимацијата од ставот 1 на овој член.

Легитимацијата од ставот 1 на овој член ја издава овластено правно лице во рок од осум дена од денот на поднесување на барањето.

За да биде овластено правното лице од ставот 4 на овој член треба да има вработено најмалку две лица со високо образование. Правното лице од ставот 4 на овој член го овластува Владата на Република Македонија на предлог на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот.

Доколку овластеното правно лице не ја издаде легитимацијата во рокот од ставот 3 на овој член ќе се смета дека позитивно е одговорено по барањето.

Легитимацијата на туристичкиот водич се ограничува на десет години со право да поднесе барање за добивање на нова.

13. Туристички придружник

Член 45

Туристички придружник е лице кое ја придружува туристичката група. Тој треба да ги познава најзначајните туристички региони во светот, како и туристичките места во Република Македонија, општественото уредување, царинските и банкарските работи, сообраќајните можности и да поседува комуникативни способности и користи еден од светските јазици.

Својството на туристичкиот придружник се докажува со уверение на положен стручен испит за туристички придружник.

Член 45-а

Стручен испит за туристички придружник се полага пред испитна комисија.

Neni 44

Cilësia e ciceronit turistik dëshmohet me legjitimacion të veçantë.

Udhërrëfyesi turistik gjatë ofrimit të shërbimit doemos duhet në vend të dukshëm ta mbajë legjitimacionin e udhërrëfyesit turistik me të cilin vërtetohet cilësia e tij.

Ministri që udhëheq me organin e administratës shtetërore, kompetent për punët nga sfera e turizmit, e përcakton formën dhe përmbajtjen e formularit të legjitimacionit nga paragrafi 1 i këtij neni.

Legjitimacionin nga paragrafi 1 i këtij neni, e jep personi i autorizuar juridik në afat prej 8 ditësh nga dita e dorëzimit të kërkesës.

Që të jetë i autorizuar personi juridik nga paragrafi 4 i këtij neni, duhet të ketë të punësuar së paku dy persona me arsimim të lartë. Personin juridik nga paragrafi 4 i këtij neni e autorizon Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrit, i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga fusha e turizmit.

Nëse personi i autorizuar juridik nuk e lëshon legjitimacionin në afatin nga paragrafi 3 i këtij neni do të konsiderohet se i është përgjigjur pozitivisht kërkesës.

Legjitimacioni i udhërrëfyesit turistik kufizohet në dhjetë vite me të drejtë që të parashtrojë kërkesë për marrje të legjitimacionit të ri.

13. Shoqëruesi turistik

Neni 45

Shoqëruesi turistik është personi, i cili e shoqëron grupin turistik. Ai duhet t'i njohë rajonet më të rëndësishme turistike në botë, si dhe vendet turistike në Republikën e Maqedonisë, rregullimin shoqëror, punët bankare dhe doganore, mundësitë e komunikacionit dhe të posedojë aftësi komunikimi dhe të flasë një nga gjuhët botërore.

Cilësia e shoqëruesit turistik dëshmohet me certifikatë për dhënie të provimit profesional për shoqërues turistik.

Neni 45-a

Provimi profesional për shoqërues turistik jepet para komisionit të provimit.

Испитната комисија за полагање стручен испит за туристички придружник ја формира високообразовната установа за туризам и угостителство.

Стручниот испит за туристички придружник се полага според утврдена програма.

Програмата за полагање стручен испит за туристички водич ја донесува високообразовната институција за туризам и угостителство по претходна согласност на органот на државната управа надлежен за работите од областа на образованието и науката.

Програмата од ставот 4 на овој член се објавува во "Службен весник на Република Македонија".

Член 45-б

Трошоците за полагање на стручен испит за туристички придружник ги намирува кандидатот.

Трошоците за полагање на стручниот испит се уплаќаат на сметка на високообразовната установа за туризам и угостителство.

Трошоците од ставот 1 на овој член можат да ги надоместат правните и физичките лица кои се заинтересирани за услугите на туристичките придружници .

Висината на трошоците од ставот 1 на овој член, во зависност од фактичките трошоци за полагање на стручниот испит, ја определува високообразовната установа за туризам и угостителство.

Член 45-в

На кандидатот кој го положил стручниот испит високообразовната институција му издава уверение.

Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот ја пропишува формата и содржината на образецот на уверението од ставот 1 на овој член.

Член 46

Туристичкиот придружник може да помага во патувањето на туристичката група при преминување на границата, плаќањето и менувањето на финансиски средства и при давање на други услуги меѓу непосредните корисници и даватели на услуги.

Член 47

Туристичкиот придружник мора да има најмалку средна стручна подготовка.

Komisionin e provimit për dhënie të provimit profesional për shoqërues turistik, e formon institucioni i lartë arsimor për turizëm dhe hotelieri.

Provimi profesional për shoqërues turistik jepet sipas programit të caktuar.

Programin për dhënie të provimit profesional për udhëheqës turistik e miraton instituti i lartë arsimor për turizëm dhe hoteleri pas pëlqimit paraprak të organit të administratës shtetërore kompetente për punët nga fusha e arsimit dhe shkencës.

Programi nga paragrafi 4 i këtij neni shpallet në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Neni 45-b

Harxhimet për dhënie të provimit profesional për shoqërues turistik i bart kandidati.

Shpenzimet për dhënien e provimit professional paguhen në llogari të institucionit të lartë arsimor për turizëm dhe hotelieri.

Harxhimet nga paragrafi 1 i këtij neni, mund t'i kompensojnë personat juridikë dhe fizikë, të cilët janë të interesuar për shërbimet e shoqëruesve turistikë.

Lartësinë e harxhimeve nga paragrafi 1 i këtij neni, varësisht nga harxhimet faktike për dhënien e provimit profesional, e përcakton institucioni i lartë arsimor për turizëm dhe hotelieri.

Neni 45-c

Kandidatit, i cili e ka dhënë provimin profesional, institucioni i lartë arsimor i jep vërtetim.

Ministri, i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore, kompetent për punët nga fusha e turizmit, e përcakton formën dhe përmbajtjen e certifikatës nga paragrafi 1 i këtij neni.

Neni 46

Shoqëruesi turistik mund të ndihmojë në udhëtimin e grupit turistik gjatë kalimit të kufirit, pagesës dhe këmbimit të mjeteve financiare dhe gjatë dhënies së shërbimeve të tjera, ndërmjet shfrytëzuesve të drejtpërdrejtë dhe ofruesve të shërbimeve.

Neni 47

Shoqëruesi turistik duhet të ketë së paku përgatitjen e mesme profesionale.

Член 48

Својството на туристички придружник се докажува со посебна легитимација.

Туристичкиот придружник при давањето на услуга мора на видно место да ја носи легитимацијата за туристички придружник со која се потврдува неговото својство.

Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот ја пропишува формата и содржината на образецот на легитимацијата од ставот 1 на овој член.

Легитимацијата од ставот 1 на овој член ја издава овластено правно лице во рок од осум дена од денот на поднесување на барањето.

За да биде овластено правното лице од ставот 4 на овој член треба да има вработено најмалку две лица со високо образование. Правното лице од ставот 4 на овој член го овластува Владата на Република Македонија на предлог на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот.

Доколку овластеното правно лице не ја издаде легитимацијата во рокот од ставот 3 на овој член ќе се смета дека позитивно е одговорено по барањето.

Легитимацијата на туристичкиот придружник се ограничува на десет години со право да поднесе барање за добивање на нова.

Neni 48

Cilësia e shoqëruesit turistik dëshmohet me legjitimacion të veçantë.

Shoqëruesi turistik gjatë ofrimit të shërbimit doemos duhet në vend të dukshëm ta mbajë legjitimacionin e shoqëruesit turistik me të cilin vërtetohet cilësia e tij.

Ministri që udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e turizmit, e përcakton formën dhe përmbajtjen e formularit të legjitimacionit nga paragrafi 1 i këtij neni.

Legjitimacionin nga paragrafi 1 i këtij neni, e jep personi i autorizuar juridik në afat prej 8 ditësh nga dita e dorëzimit të kërkesës.

Që të jetë i autorizuar personi juridik nga paragrafi 4 i këtij neni duhet të ketë të punësuar së paku dy persona me arsimim të lartë. Personin juridik nga paragrafi 4 i këtij neni e autorizon Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrit, i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore, kompetent për punët nga fusha e turizmit.

Nëse personi i autorizuar juridik nuk e lëshon legjitimacionin në afatin nga paragrafi 3 i këtij neni do të konsiderohet se i është përgjigjur pozitivisht kërkesës.

Legjitimacioni i shoqëruesit turistik kufizohet në dhjetë vite me të drejtë që të parashtrojë kërkesë për marrje të legjitimacionit të ri.

Член 48-а

Лицата кои работат како туристички водич и туристички придружник се запишуваат во регистар на туристички водичи и туристички придружници.

Регистарот од ставот 1 на овој член го води овластено правно лице од членот 44 на овој закон.

Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот ја пропишува формата и содржината, како и начинот на водење на регистарот.

Neni 48-a

Personat, të cilët punojnë si udhëheqës turistik dhe si shoqërues turistik shënohen në regjistrin e udhëheqësve turistikë dhe shoqëruesve turistikë.

Regjistrin nga paragrafi 1 i këtij neni e mban personi i autorizuar juridik nga neni 44 i këtij ligji.

Ministri, i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore, kompetent për punët nga fusha e turizmit, e përcakton formën dhe përmbajtjen si dhe mënyrën e mbajtjes së regjistrit.

Член 48-б

Туристичкиот водич и туристичкиот придружник се должни да даваат услуги на туристички водич/туристички придружник, совесно и стручно во согласност со одредбите од овој закон, прописите донесни врз основа на него, добрите деловни обичаи во туризмот, статутот и актите на Здружението на туристички водичи и придружници, ако е нивен член.

Neni 48-b

Udhërrëfyesi turistik dhe shoqëruesi turistik është i obliguar të ofrojë shërbime të udhërrëfyesit turistik/shoqëruesit turistik në mënyrë të ndërgjegjshme dhe profesionale në pajtim me dispozitat e këtij ligji, rregullat e miratuara në bazë të tij, zakonet e mira afariste në turizëm, statutin dhe aktet e shoqatës së udhërrëfyesve dhe shoqëruesve turistikë, nëse është anëtar i tyre.

Туристичката агенција е должна за вршење на дејноста туристички водич/придружник да ангажира лице кое има легитимација за туристички водич/придружник, согласно со која ја врши дејноста.

Член 48-в

Туристичката агенција е должна да води евиденција за туристичките водичи кои ги ангажира.

За ангажираните туристички водичи туристичката агенција доставува извештај до органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот, како и до овластеното правно лице за издавање на легитимации за туристички водичи со следниве податоци:

- име, презиме и ЕМБ на туристичкиот водич,
- туристичкиот локалитет на кој бил ангажиран и

- време, период на ангажирање.

Извештајот од ставот 2 на овој член се доставува најдоцна до 31 јануари во тековната за претходната година.

Член 48-г

Легитимацијата за работа на туристичкиот водич и туристичкиот придружник престанува да важи:

- на барање на труристичкиот водич или туристичкиот придружник или
- со одземање на легитимацијата за туристички водичи или туристички придружник.

Член 48-д

Легитимацијата за работа на туристичкиот водич и туристичкиот придружник ќе биде одземена, ако:

- е заснована на невистинити податоци, или фалсификувани документи или
- туристичкиот водич не дава услуги во согласност со членот 48-б од овој закон.

Правното лице од членот 44 став 4 од овој закон носи решение за престанок, односно одземање на легитимацијата за туристички водич/туристички придружник.

Agjencia turistike është e obliguar për kryerjen e veprimtarisë udhërrëfyes/shoqërues turistik të angazhojë person, i cili ka legjitimacion për udhërrëfyes/shoqërues turistik, në pajtim me të cilin e kryen veprimtarinë.

Neni 48-c

Agjencia turistike është e obliguar të mbajë evidencë për udhërrëfyesit turistikë, të cilët i angazhon.

Për udhërrëfyesit e angazhuar turistikë, agjencia turistike parashtron raport te organi i administratës shtetërore kompetent për punët nga fusha e turizmit, si dhe te personi i autorizuar juridik për lëshimin e legjitimacioneve për udhërrëfyes turistik me të dhënat në vijim:

- Emrin, mbiemrin dhe NUA të udhërrëfyesit turistik,
- Lokalitetin turistik në të cilin ka qenë i angazhuar, dhe
- Kohën, periudhën e angazhimit.

Raporti nga paragrafi 2 i këtij neni parashtrohet më së voni deri më 31 janar në vitin rrjedhës për vitin paraprakë.

Neni 48-ç

Legjitimacioni për punë të udhërrëfyesit turistik dhe shoqëruesit turistik shfuqizohet:

- Me kërkesë të udhërrëfyesit turistik ose shoqëruesit turistik, ose
- Me heqje të legjitimacionit për udhërrëfyes turistik ose shoqërues turistik.

Neni 48-d

Legjitimacioni për punë të udhërrëfyesit turistik dhe shoqëruesit turistik do të hiqet nëse:

- Është i bazuar në të dhëna të pavërteta, ose dokumente të falsifikuara, ose
- Udhërrëfyesi turistik nuk ofron shërbime në pajtim me nenin 48-b të këtij ligji.

Personi juridik nga neni 44 paragrafi 4 të këtij ligji, miraton aktvendim për ndërprerje, përkatësisht heqje të legjitimacionit për udhërrëfyes turistik/shoqërues turistik.

Постапката за одземање на легитимацијата на туристички водич и туристички придружник поблиску ја пропишува правното лице од членот 44 став 4 од овој закон.

Престанокот, односно одземањето на легитимацијата на туристички водич и туристички придружник се впишува во Регистарот на туристички водичи и придружници.

14. Туристичко биро

Член 49

Туристичкото биро ги врши следниве работи:

1) посредува во обезбедување услуги во домашно сместување;

2) продава билети за културни, забавни, спортски, рекреативни и стопански приредби;

3) продава сувенири, разгледници, брошури, туристички карти, филмови, фотоапарати и

4) дава туристички информации и врши дистрибуција на информативно-промотивни материјали.

Член 50

Основач на туристичкото биро може да биде и градоначалникот на општината, а за градот Скопје, градоначалникот на градот Скопје.

15. Услуги во селски, етно и еколошки туризам

Член 51

Туристички услуги во селскиот и етно туризам се: изнајмување на коњи за јавање, фото-сафари, изработка и продажба на домашни ракотворби, сувенири, инструменти и други производи и услуги во селското домаќинство.

Туристичките услуги од ставот 1 на овој член може да ги дава физичко лице кое е регистрирано кај градоначалникот на општината, а во градот Скопје кај градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје.

Под услуги во еколошки туризам во смисла на овој закон се смета престој во подрачја со посебни природни карактеристики, како и во заштитени подрачја заради одмор, рекреација и разгледување на природните убавини на начин утврден со закон.

Procedurën për heqjen e legjitimacionit të udhërrëfyesit turistik dhe shoqëruesit turistik më afërsisht e përcakton personi juridik nga neni 44 paragrafi 4 i këtij ligji.

Ndërprerja, përkatësisht heqja e legjitimacionit të udhërrëfyesit turistik dhe shoqëruesit turistik regjistrohet në Regjistrin e udhërrëfyesve dhe shoqëruesve turistikë.

14. Byroja turistike

Neni 49

Byroja turistike i kryen punët si vijon:

1) ndërmjetëson në sigurimin e shërbimeve për vendosje shtëpiake;

2) shet bileta për manifestime kulturore, zbavitëse, sportive, rekreative dhe ekonomike;

3) shet suvenirë, panorama, broshura, harta turistike, filma, fotoaparatë;

4) jep informata turistike dhe kryen distribuimin e materialeve informative-promotive.

Neni 50

Themelues i byrosë turistike mund të jetë edhe prefekti i komunës, ndërsa për qytetin e Shkupit, prefekti i Qytetit të Shkupit.

15. Shërbimet në turizmin fshatar, etno dhe turizmin ekologjik

Neni 51

Shërbimet turistike në turizmin fshatar dhe etno turizëm janë: huazimi i kuajve për kalërim, foto safari, punimi dhe shitja e punëdoreve shtëpiake, suvenirëve, instrumenteve dhe prodhimeve të tjera dhe shërbimeve në amvisërinë fshatare.

Shërbimet turistike nga paragrafi 1 i këtij neni mund t'i ofrojë personi fizik i regjistruar te prefekti i komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit te prefekti i komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit.

Me shërbime të turizmit ekologjik, në kuptim të këtij ligji konsiderohen qëndrimi në rajonet me karakteristika të veçanta natyrore, si dhe në rajone të mbrojtura për pushim, rekreacion dhe shikimin e bukurive natyrore në mënyrën e përcaktuar me ligj.

Под туристички услуги од ставот 3 на овој член се подразбира изнајмување на превозни средства заради разгледување на природните убавини, продажба на плодови од природата, давање објаснување на природните убавини, фото-сафари и други услуги со кои не се нанесува штета на природата на начин утврден со посебен закон.

Туристичките услуги од ставот 3 на овој член може да ги дава физичко лице кое е регистрирано кај градоначалникот на општината, а во градот Скопје кај градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје.

Давањето на услугите од ставовите 1 и 3 на овој член, се врши со посредување на вршителите на туристичка, односно угостителска дејност, врз основа на договор.

16. Други видови туристички услуги

Член 52

Други видови туристички услуги во смисла на овој закон се сметаат:

- организирање рекреативни и забавни активности на плажи и базени,
- изнајмување на пловила за забава (сандолини, даска за едрење и слично), прибор за скијање на вода, велосипед, лежалка и чадор за заштита од сонце, прибор за риболов и слично и
- услужни дејности поврзани со водениот превоз кои се реализираат со пловен објект со јачина на мотор кој не надминува 20 коњски сили и кој вклучува превоз на максимум 12 лица.

За давање на услугата од ставот 1 на овој член, давателот на услугата е должен да му обезбеди на корисникот услуги на осигурување од повреда или смрт.

Услугата од ставот 1 на овој член, може да ја даваат физички лица.

Давателот на услугата од ставот 1 на овој член е должен опремата и приборот кои ги издава на корисникот, односно опремата со која се врши услужна дејност поврзана со водениот превоз, да ги одржува така за да бидат безбедни за користење.

Me shërbime turistike nga paragrafi 3 i këtij neni konsiderohet huazimi i mjeteve transportuese për shikimin e bukurive natyrore, shitja e fryteve natyrore, shpjegimi i bukurive natyrore, foto safari dhe shërbime të tjera me të cilat nuk dëmtohet natyra në mënyrë të përcaktuar me ligj të veçantë.

Shërbimet turistike nga paragrafi 3 i këtij neni mund t'i ofrojë personi fizik i regjistruar te prefekti i komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit te prefekti i komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit.

Ofrimi i shërbimeve nga paragrafi 1 dhe paragrafi 3 i këtij neni bëhet me ndërmjetësimin e kryerësve të veprimtarisë turistike, përkatësisht hotelierike, në bazë të marrëveshjes.

16. Llojet tjera të shërbimeve turistike

Neni 52

Llojet tjera të shërbimeve turistike në kuptim të këtij ligji konsiderohen:

- organizimi i aktiviteteve rekreative dhe argëtuese në plazhe dhe pishina,
- huazim i objekteve lundruese për argëtim (sandolina, dërrasë për lundrim e ngjashëm), mjete për ski në ujë, bicikletë, karrige për shtrirje dhe ombrellë për mbrojtje nga dielli, mjete për peshkim dhe ngjashëm dhe
- veprimtari shërbyese lidhur me transportin ujor, të cilat realizohen në object lundrues me fuqi të motorit që nuk tejkalon 20 kuaj fuqi dhe që përfshin transport të 12 personave maksimum.

Për dhënien e shërbimit nga paragrafi 1 i këtij neni, dhënësi i shërbimit është i detyruar t'i sigurojë shfrytëzuesit shërbime të sigurimit nga lëndimi apo vdekja.

Shërbimin nga paragrafi 1 i këtij neni mund ta japin persona fizikë.

Dhënësi i shërbimit nga paragrafi 1 i këtij neni është i detyruar që pajisjen dhe mjetet që ia jep shfrytëzuesit, përkatësisht pajisjen me të ciën kryhet veprimtaria shërbyese lidhur me transportin ujor t'i mirëmbajë ashtu që të jenë të sigurta për shfrytëzim.

17. Работно време

Член 53

Туристичките агенции и туристичките бироа можат да работат секој работен, неделен и празничен ден.

Член 54

Туристичките агенции и туристичките бироа можат да работат 24 часа.

Вршителот на туристичка дејност самостојно го определува работното време од ставот 1 на овој член, во согласност со своите деловни интереси, карактеристиките на подрачјето и потребите на корисниците на услугите и е должен да се придржува на истото.

Член 55

Туристичката агенција е должна часот на отпочнувањето на работното време и распоредот на работното време да го пријави на градоначалникот на општината, а во градот Скопје, на градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје и Државниот инспекторат за труд во рок од осум дена пред денот на почетокот на вршењето на туристичката дејност и пред измената на часот и распоредот на работното време на објектот.

Градоначалникот на општината, а во градот Скопје, градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје, водат евиденција за работното време на објектите што работат на подрачјето на нивната надлежност.

Во случај на објективни причини што бараат затворање на туристичкиот објект или измени на работното време на коишто вршителот на туристичката дејност не може да влијае, вршителот на туристичката дејност може да го затвори туристичкиот објект, односно да го измени распоредот на работното време без да ја има исполнето обврската од ставот 1 на овој член, за што е должен да го извести градоначалникот на општината, а во градот Скопје градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје и Државниот инспекторат за труд во рок од 48 часа од денот на настанувањето на причината.

Вршителот на туристичката дејност ја поднесува пријавата од ставот 1 на овој член, на образец за утврдување на часот на отпочнувањето на работното време и распоредот на работното време.

Министерот кој раководи со органот на

17. Orari i punës

Neni 53

Agjencitë turistike dhe byrotë turistike mund të punojnë çdo ditë pune, të diele dhe ditë feste.

Neni 54

Agjencitë turistike dhe byrotë turistike mund të punojnë 24 orë.

Kryerësi i veprimtarisë turistike pavarësisht e përcakton orarin e punës nga paragrafi 1 i këtij neni, në pajtim me interesat e tij afariste, karakteristikat rajonale dhe nevojat e shfrytëzuesve të shërbimeve dhe obligohet t'i përmbahet të njëjtit.

Neni 55

Agjencia turistike obligohet që orën e fillimit të orarit të punës dhe orarin e punës t'ia paraqesë prefektit të komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit, prefektit të komunës së rajonit të Qytetit të Shkupit dhe Inspektoriatit shtetëror të punës, në afat prej tetë ditësh, para ditës së fillimit të kryerjes së veprimtarisë turistike dhe para ndryshimit të orës dhe orarit të punës së objektit.

Prefekti i komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit prefekti i komunës së rajonit të Qytetit të Shkupit, mbajnë evidencë për orarin e punës së objekteve që punojnë në rajonin në kompetencë të tyre.

Në rast të shkaqeve objektive që kërkojnë mbylljen e objektit turistik ose ndryshimin e orarit të punës, për të cilat kryerësi i veprimtarisë turistike nuk mund të ndikojë, kryerësi i veprimtarisë turistike mund ta mbyllë objektin turistik, përkatësisht ta ndryshojë orarin e punës, pa e plotësuar obligimin nga paragrafi 1 i këtij neni, për çka obligohet ta njoftojë prefektin e komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit prefektin e komunës të rajonit të Qytetit të Shkupit dhe Inspektoriatin shtetëror të punës, në afat prej 48 orësh nga dita e krijimit të rastit.

Kryerësi i veprimtarisë turistike e paraqet fletëparaqitjen nga paragrafi 1 i këtij neni, në formular për caktimin e orës së fillimit të orarit të punës dhe orarin e punës.

државната управа надлежен за работите од областа на туризмот ги пропишува содржината и формата на образецот за утврдување на часот на отпочнувањето на работното време и распоредот на работното време.

Член 56

Вршителот на туристичката дејност е должен работното време да го истакне на влезот на објектот и на видно место во објектот.

Вршителот на туристичката дејност е должен да се придржува на работното време.

Член 57

Владата на Република Македонија на предлог на органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на туризмот, донесува годишна Програма за развој на туризмот.

Заради побрз развој на туризмот и формирање поконкурентни цени на туристичките аранжмани за странски туристи, министерот надлежен за работите од областа на туризмот ќе го пропише начинот, видот и висината на субвенциите.

Средствата од ставовите 1 и 2 на овој член се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

IV. НАДЗОР

Член 58

Надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон, врши органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на туризмот.

Надзорот над спроведувањето на одредбите со кои се утврдени надлежностите на другите органи на државната управа, ги вршат тие органи во рамките на нивните надлежности утврдени со закон.

Надзор над работата на градоначалникот на општината, а во градот Скопје на градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје по однос на водењето на регистарот за физичките лица кои повремено вршат туристичка дејност на туристички водич и туристички придружник, како и водењето на регистарот за давањето на услугите во селски и етно-туризам и другите видови на угостителски услуги од мал обем, врши органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот.

Ministri që udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e turizmit, e përcakton formën dhe përmbajtjen e formularit për caktimin e orës për fillimin e kohës së punës dhe orarin e punës.

Neni 56

Kryerësi i veprimtarisë turistike obligohet që orarin e punës ta paraqesë në hyrje të objektit dhe në vend të dukshëm në objekt.

Kryerësi i veprimtarisë turistike obligohet t'i përmbahet orarit të punës.

Neni 57

Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozimin e organit të administratës shtetërore, kompetent për kryerjen e punëve nga sfera e turizmit, miraton Program për zhvillim të turizmit.

Për zhvillim më të shpejtë të turizmit dhe formimit të çmimeve më konkurruese të aranzhmanit turistik për turistë të huaj, ministri kompetent për punët nga sfera e turizmit do ta përcaktojë mënyrën, llojin dhe lartësinë e subvencioneve.

Mjetet nga paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë.

IV. MBIKËQYRJA

Neni 58

Mbikëqyrje në zbatimin e dispozitave të këtij ligji kryen organi i administratës shtetërore, kompetent për kryerjen e punëve nga sfera e turizmit.

Mbikëqyrjen në zbatimin e dispozitave me të cilat përcaktohen kompetencat e organeve të tjera të administratës shtetërore, e kryejnë ato organe në kuadër të kompetencave të tyre të përcaktuara me ligj.

Mbikëqyrjen në punën e prefektit të komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit të prefektit të komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit ndaj mbajtjes së regjistrit për personat fizik të cilët herë pas here kryejnë veprimtari turistike të ciceronit turistik dhe shoqëruesit turistik, si dhe mbajtjes së regjistrit për dhënien e shërbimeve në etnoturizëm dhe turizmin fshatar dhe llojeve të tjera të shërbimeve hotelierike me pakicë, e kryen organi i administratës shtetërore, kompetent për punët nga sfera e turizmit.

Член 59

Работите на инспекцискиот надзор ги врши Државниот пазарен инспекторат преку инспектори, согласно со одредбите од Законот за пазарната инспекција и овој закон.

Neni 59

Punët e mbikëqyrjes inspektuese i kryen Inspektorati shtetëror i tregut përmes inspektorëve, në pajtim me dispozitat e Ligjit për inspeksionin e tregut dhe këtij ligji.

Член 60

Работи на инспекцискиот надзор на вршителите на туристичката дејност регистрирани во регистарот што го води градоначалникот на општината, а во градот Скопје во регистарот што го води градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје, вршат овластени инспектори на општината, а во градот Скопје овластени инспектори на градот Скопје, како што се:

1) исполнувањето на условите и начинот на вршењето на туристичката дејност на туристичкиот водич и туристичкиот придружник;

2) вршењето на работите од страна на туристичкото биро и

3) исполнувањето на условите за селски и етно-туризам.

Neni 60

Punët e mbikëqyrjes inspektuese të kryerësve të veprimtarisë turistike, të regjistruara në regjistrin që e mban prefekti i komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit në regjistrin që e mban prefekti i komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit, i kryejnë inspektorët e autorizuar të komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit inspektorët e autorizuar të Qytetit të Shkupit, siç janë:

1) plotësimi i kushteve dhe mënyra e kryerjes së veprimtarisë turistike të ciceronit turistik dhe shoqëruesit turistik;

2) kryerja e punëve nga byroja turistike; dhe

3) plotësimi i kushteve të turizmit fshatar dhe etno turizmit.

Член 61

Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор, државниот пазарен инспектор, односно овластениот инспектор на општината и овластениот инспектор на градот Скопје утврди дека за првпат е сторена неправилност од членовите 67, став 1, точка 3 и 68 став 1 точки 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 и 8 на овој закон, државниот пазарен инспектор, односно овластениот инспектор е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на сторената неправилност во рок од осум дена и со истовремено врачување на покана за спроведување едукација на лицето, или субјектот каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на економијата, односно градоначалникот на општината и градоначалникот на градот Скопје.

Едукацијата ја организира и спроведува Државниот пазарен инспекторат, односно органот на државната управа кој го извршила инспекцискиот

Neni 61

Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, inspektori Shtetëror i tregut, përkatësisht inspektori i autorizuar i komunës dhe inspektori i autorizuar i qytetit të Shkupit konstaton se për here të parë është bërë parregullsi nga nenet 67 paragrafi 1 pika 3 dhe 68 paragrafi 1 pika 2, 3, 5, 7 dhe 8 të këtij ligji, inspektori Shtetëror i tregut, përkatësisht inspektori i autorizuar është i detyruar që të përpilojë procesverbal në të cilin do ta konfirmojë parregullsinë e kryer me sygjerim për evitim të parregullsisë së kryer në afat prej tetë ditësh dhe dorëzimin e njëkohshëm të ftesës për realizimin e edukimit të personit, ose subjektit ku është konstatuar parregullsia gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese.

Formën dhe përmbajtjen e ftesës për edukim, si dhe mënyrën e realizimit të edukimit e përcakton ministri, i cili udhëheq me organin e administratës Shtetërore për kryerjen e punëve nga sfera e ekonomisë, përkatësisht kryetari i komunës dhe kryetari i Qytetit të Shkupit.

Edukimin e organizon dhe realizon Inspektorati Shtetëror i Tregut, përkatësisht organi i administratës shtetërore, i cili e ka kryer mbikëqyrjen inspektuese në afat

надзор во рок не подолг од осум дена, од денот на спроведување на инспекцискиот надзор.

Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти, или историодни неправилности за еден или повеќе субјекти.

Доколку во закажаниот термин, лицето или субјектот над кој се спроведува едукацијата, не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

Доколку лицето или субјектот над кој се спроведува едукацијата, се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

Доколку државниот пазарен инспектор, односно овластениот инспектор при спроведување контролен надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставот 1 на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекцискиот надзор.

Доколку државниот пазарен инспектор, односно овластениот инспектор при спроведување контролен надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот 1 на овој член, поднесува барање за поведување прекршочна постапка пред Прекршочна комисија.

Државниот пазарен инспектор, односно органот на државната управа кој го извршил инспекцискиот надзор и кој ја организирал и спровел едукацијата, води евиденција за спроведената едукација на начин пропишан од министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на економијата, односно градоначалникот на општината и градоначалникот на градот Скопје.

Член 62

(се брише)

Член 63

За овластен инспектор на општината, а во градот Скопје за овластен инспектор на градот Скопје може да се назначи лице кое ги исполнува следниве услови:

1) да е државјанин на Република Македонија и

2) да има високо стручно образование од економска, правна или туристичко-угостителска струка и најмалку две години работно искуство.

jo më të gjatë se tetë ditë, nga dita e realizimit të mbikëqyrjes inspektuese.

Edukimi mund të realizohet për më shumë parregullsi të konstatuara të njëjta ose të ngjashme, për një ose më shumë subjekte.

Nëse në terminin e caktuar, personi ose subjekti për të cilin zbatohet edukimi nuk paraqitet në edukim, do të konsiderohet se edukimi është zbatuar.

Nëse personi ose subjekti për të cilin zbatohet edukimi, paraqitet në edukimin e caktuar dhe të njëjtin e kryen, do të konsiderohet se është edukuar për parregullsinë e konstatuar.

Nëse inspektori Shtetëror i tregut, përkatësisht inspektori i autorizuar gjatë zbatimit të mbikëqyrjes kontrolluese përcakton se janë mënjanuar parregullsitë e konstatuara nga paragrafi 1 i këtij neni, miraton konkluzion me të cilin e ndërpren procedurën e mbikëqyrjes inspektuese.

Nëse inspektori shtetëror i tregut, përkatësisht inspektori i autorizuar gjatë zbatimit të mbikëqyrjes kontrolluese konstaton se nuk janë mënjanuar parregullsitë e konstatuara nga paragrafi 1 i këtij neni, parashtron kërkesë për ngritjen e procedurës për kundërvajtje para Komisionit për Kundërvajtje.

Inspektori shtetëror i tregut, përkatësisht organi i administratës shtetërore, i cili e ka kryer mbikëqyrjen inspektuese dhe i cili e ka organizuar dhe e ka zbatuar edukimin, mban evidencë për edukimin e zbatuar në mënyrë të përcaktuar nga ministri, i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore, që është kompetent për kryerjen e punëve nga sfera e ekonomisë, përkatësisht kryetari i komunës dhe kryetari i qytetit të Shkupit.

Neni 62

(shlyhet)

Neni 63

Për inspektor të autorizuar komunal, ndërsa në qytetin e Shkupit inspektor të autorizuar të Qytetit të Shkupit, mund të emërohet personi që i plotëson kushtet:

1) të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë;

2) të ketë arsimim sipëror profesional nga profesioni ekonomik, juridik ose turistiko-hotelierik dhe së paku dy vjet përvojë pune.

Член 64

Надзор над работата на советот и градоначалникот на општината, а во градот Скопје на советот и градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје, како и на Советот и градоначалникот на градот Скопје, се заснова на начелото на законитост, одговорност и самостојност во остварување на нивните надлежности.

При вршењето на надзорот над работата на советот и градоначалникот на општината, а во градот Скопје на Советот и градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје, како и на Советот и градоначалникот на градот Скопје, органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на туризмот ги врши следниве работи:

1) ја следи законитоста на работата на советот и градоначалникот на општината, а во градот Скопје на советот и градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје, како и на Советот и градоначалникот на градот Скопје и презема мерки и активности и поднесува иницијативи за остварување на надлежностите на општината, односно градот Скопје во согласност со закон;

2) оценува дали органите на советот и градоначалникот на општината, а во градот Скопје на советот и градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје, како и на Советот и градоначалникот на градот Скопје обезбедуваат вршењето на работата од нивната надлежност да се извршуваат согласно со стандардите и постапките утврдени со закон;

3) им укажува на советот и градоначалникот на општината, а во градот Скопје на советот и градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје, како и на Советот и градоначалникот на градот Скопје на пречекорувањата на нивните надлежности утврдени со закон и друг пропис и им предлага соодветни мерки за надминување на ваквата состојба;

4) укажува на определени материјални и процедурални недостатоци во работата на советот и градоначалникот на општината, а во градот Скопје на советот и градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје, како и на Советот и градоначалникот на градот Скопје кои би можеле да го оневозможат вршењето на работите од јавен инерес од локално значење;

5) дава препораки за доследно спроведување на надлежностите на советот и градоначалникот на

Neni 64

Mbikëqyrja e punës së Këshillit dhe prefektit të komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit të Këshillit dhe prefektit të komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit, si dhe të Këshillit dhe prefektit të Qytetit të Shkupit, bazohet në parimin e ligjshmërisë, përgjegjësisë dhe pavarësisë në realizimin e kompetencave të tyre.

Gjatë mbikëqyrjes në punën e Këshillit dhe prefektit të komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit të Këshillit dhe prefektit të komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit, si dhe të Këshillit dhe prefektit të Qytetit të Shkupit, organi i administratës shtetërore, kompetent për kryerjen e punëve nga sfera e turizmit i kryen punët si vijon:

1) përcjell ligjshmërinë e punës së Këshillit dhe prefektit të komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit të Këshillit dhe prefektit të komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit, si dhe të Këshillit dhe prefektit të Qytetit të Shkupit dhe ndërmerr masa e aktivitete dhe paraqet iniciativa për realizimin e kompetencave të komunës, përkatësisht Qytetit të Shkupit, në pajtim me ligjin;

2) vlerëson se organet e Këshillit dhe prefekti i komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit të Këshillit dhe prefektit të komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit, si dhe të Këshillit dhe prefektit të Qytetit të Shkupit, a siguron që kryerja e punës nga kompetenca e tyre të zbatohet në pajtim me standardet dhe procedurat e përcaktuara me ligj;

3) paralajmëron Këshillin dhe prefektin e komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit, Këshillin dhe prefektin e komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit, si dhe Këshillin dhe prefektin e Qytetit të Shkupit për tejkalimet e kompetencave të tyre të përcaktuara me ligj dhe dispozitë tjetër dhe u propozon masa përkatëse për tejkalimin e situatës së këtillë;

4) paralajmëron për mangësi të caktuara materiale dhe procedurale në punën e Këshillit dhe prefektit të komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit të Këshillit dhe prefektit të komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit, si dhe të Këshillit dhe prefektit të Qytetit të Shkupit, të cilat mund të pengojnë kryerjen e punëve me interes publik të rëndësisë lokale;

5) jep rekomandime për zbatimin konsekuent të kompetencave të Këshillit dhe prefektit të komunës, ndërsa

општината, а во градот Скопје на советот и градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје, како и на Советот и градоначалникот на градот Скопје кои треба да ги вршат во рамките на законот, а на нивно барање;

6) го следи навременото донесување на прописите утврдени со овој закон на советот и градоначалникот на општината, а во градот Скопје на советот и градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје, како и на Советот и градоначалникот на градот Скопје;

7) поднесува иницијативи и предлози до советот и градоначалникот на општината, а во градот Скопје на советот и градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје, како и на Советот и градоначалникот на градот Скопје, доколку констатира неспроведување на закон како резултат на судир на надлежности меѓу органите на општината;

8) ја следи законитоста на решенијата што градоначалникот ги донесува во решавањето на управни работи за права, обврски и интереси на физичките и правните лица донесени врз основа на овој закон и презема мерки по овластување со законот и

9) навремено ги известува органите на советот и градоначалникот на општината, а во градот Скопје на советот и градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје, како и на Советот и градоначалникот на градот Скопје за констатираните состојби во нивната работа и за преземените мерки при вршењето на надзорот.

За преземените мерки и активности од ставот 2 точки 6 и 8 на овој член, органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот го информира советот и градоначалникот на општината, а во градот Скопје советот и градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје, како и Советот и градоначалникот на градот Скопје.

Доколку и покрај укажувањата и преземените мерки и активности, советот и градоначалникот на општината, а во градот Скопје советот и градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје, како и Советот и градоначалникот на градот Скопје не го обезбедат извршувањето на работите од ставот 2 на овој член, по сила на закон, им се одзема или ограничува вршењето на соодветната надлежност.

në Qytetin e Shkupit të Këshillit dhe prefektit të komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit, si dhe të Këshillit dhe prefektit të Qytetit të Shkupit, që duhet t'i kryejnë në kuadër të ligjit, e me kërkesë të tyre;

6) përcjell miratimin me kohë të dispozitave të përcaktuara me këtë ligj të Këshillit dhe prefektit të komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit të Këshillit dhe prefektit të komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit, si dhe të Këshillit dhe prefektit të Qytetit të Shkupit;

7) i paraqet iniciativa dhe propozime Këshillit dhe prefektit të komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit Këshillit dhe prefektit të komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit, si dhe Këshillit dhe prefektit të Qytetit të Shkupit, nëse konstaton që nuk është zbatuar ligji si rezultat i konfliktit të kompetencave ndërmjet organeve të komunës;

8) përcjell ligjshmërinë e vendimeve që i merr prefekti për zgjidhjen e punëve administrative, për të drejtat, obligimet dhe interesat e personave fizikë dhe juridikë të marra në bazë të këtij ligji dhe ndërmerr masa sipas autorizimit me ligj;

9) i njofton me kohë organet e Këshillit dhe prefektin e komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit të Këshillit dhe prefektin e komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit, si dhe të Këshillit dhe prefektin e Qytetit të Shkupit për gjendjen e konstatuar në punën e tyre dhe për masat e ndëmarra gjatë kryerjes së mbikëqyrjes.

Për masat dhe aktivitetet e ndërmarra nga pikat 6 dhe 8 paragrafi 2 i këtij neni, organi i administratës shtetërore, kompetent për punët nga sfera e turizmit, e informon Këshillin dhe prefektin e komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit Këshillin dhe prefektin e komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit, si dhe Këshillin dhe prefektin e Qytetit të Shkupit.

Nëse edhe pas paralajmërimeve dhe masave e aktiviteteve të ndërmarra, Këshilli dhe prefekti i komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit, Këshilli dhe prefekti i komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit, si dhe Këshilli dhe prefekti i Qytetit të Shkupit nuk sigurojnë kryerjen e punëve nga paragrafi 2 i këtij neni, sipas fuqisë së ligjit u merret ose kufizohet kryerja e kompetencës përkatëse.

Вршењето на одземените работи го презема органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот, но најмногу до една година од денот на нивното преземање.

Органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот, вршењето на одземените работи од надлежност на советот и градоначалникот на општината, а во градот Скопје на советот и градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје, како и на Советот и градоначалникот на градот Скопје ги врши во име и за сметка на општината и на градот Скопје.

Член 65

Ако државниот пазарен инспектор, односно овластениот инспектор при вршење на инспекцискиот надзор утврди дека вршителот на туристичката дејност:

1) врши активности спротивно на одредбите од членот 37 на овој закон;

2) врши дејност без да е регистриран во трговскиот регистар (член 3 став 1);

3) не склучи договор со корисникот на услугата во која ќе бидат јасно определени условите и начинот на давање на услугите (член 15 став 1 точка 5);

4) нема лиценца за вршење на туристичка дејност (член 25 став 1);

5) имателот на лиценца "А" при вршењето на својата дејност не ги исполнува условите од членот 31 на овој закон;

6) имателот на лиценцата "Б" при вршењето на својата дејност не ги исполнува условите од членот 32 на овој закон и

7) не е регистриран за вршење на туристичка дејност (членови 3 став 2 и 51 став 2), ќе донесе решение за привремена забрана во траење од 30 дена.

Против решението на Државниот пазарен инспектор од ставот 1 на овој член може да се изјави жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до Државната комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка.

Против решението на овластениот инспектор на општината, односно на градот Скопје од ставот 1 на овој член може да се изјави жалба во рок од осум дена од

Kryerjen e punëve që ndëmerren, e ndërmerr organi i administratës shtetërore, kompetent për punët nga sfera e turizmit, por më së shumti deri në një vit nga dita e marrjes së tyre.

Organi i administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e turizmit, kryerjen e punëve të ndërmarra nga kompetencat e Këshillit dhe prefektit të komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit të Këshillit dhe prefektit të komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit, si dhe të Këshillit dhe prefektit të Qytetit të Shkupit, i kryen në emër dhe për llogari të komunës dhe të Qytetit të Shkupit.

Neni 65

Nëse inspektori Shtetëror i tregut, përkatësisht inspektori i autorizuar gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese konstaton se kryeresi i veprimtarisë turistike:

1) kryen aktivitete që janë në kundërshtim me dispozitat nga neni 37 i këtij ligji;

2) kryen veprimtari pa u regjistruar në regjistrin tregtar (neni 3 paragrafi 1);

3) nuk lidh marrëveshje me shfrytëzuesin e shërbimit në të cilën qartësisht do të përcaktohen kushtet dhe mënyra e dhënies së shërbimeve (neni 15 paragrafi 1 pika 5);

4) nuk ka licencë për kryerjen e veprimtarisë turistike (neni 25 paragrafi 1);

5) poseduesi i licencës "A" gjatë kryerjes të veprimtarisë së vetë nuk i përmbush kushtet nga neni 31 i këtij ligji;

6) poseduesi i licencës "B" gjatë kryerjes të veprimtarisë së vetë nuk i përmbush kushtet nga neni 32 i këtij ligji dhe

7) nuk është i regjistruar për kryerjen e veprimtarisë turistike (nenet 3 paragrafi 2 dhe 51 paragrafi 2); , do të miratojë aktvendim për ndalimin e përkohshëm në kohëzgjatje prej 30 ditësh.

Kundër aktvendimit të inspektorit shtetëror të tregut nga paragrafi 1 i këtij neni mund të paraqitet ankesë në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit në Komisioni Shtetëror për Vendosje në Shkallë të dytë në Sferën e Mbikëqyrjes Inspektuese dhe Procedurës së Kundërvajtjes.

Kundër aktvendimit të inspektorit të autorizuar të komunës, përkatësisht të Qytetit të Shkupit nga paragrafi 1 i këtij neni, mund të paraqitet ankesë në afat prej tetë

денот на приемот на решението до Државната комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка.

Жалбата изјавена против решението од овој член, не го одлага извршувањето на решението.

Член 66
(се брише)

V. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 66-а

За прекршоците утврдени во членовите 68 и 70 од овој закон, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува Државниот пазарен инспекторат (во натамошниот текст: Прекршочен орган).

Прекршочната постапка од ставот 1 на овој член пред Прекршочниот орган ја води Комисија за одлучување по прекршок (во натамошниот текст: Прекршочна комисија), составена од службени лица овластени од страна на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот.

За прекршокот од членот 71 прекршочна постапка и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.

За прекршоците утврдени во членот 71-в од овој закон, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежниот суд.

Член 67

Глоба во износ од 400 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичкото лице, ако:

1) не е регистриран за вршење на туристичка дејност (членови 3 став 2 и 51 став 2);

2) не организира туристичко патување за своите членови и членовите на нивното потесно семејство преку туристички агенции, јавно ги огласува и рекламира туристичките патувања (член 6 став 1);

3) врши дејност на туристички водич, лице кое е стручен работник кој ја врши дејноста водич на своето работно место кај правни лица во деловниот објект во кој работи (музеј, галерија, национален парк и слично), стручен работник на туристичката агенција која

ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit në Komisioni Shtetëror për Vendosje në Shkallë të dytë në Sferën e Mbikëqyrjes Inspektuese dhe Procedurës së Kundërvajtjes.

Ankesa e parashtruar kundër aktvendimit nga ky nen, nuk e prolongon zbatimin e aktvendimit.

Neni 66
(shlyhet)

V. DISPOZITA PËR KUNDËRVAJTJE

Neni 66-a

Për kundërvajtjet e përcaktuara në nenin 68 dhe 70 të këtij ligji, procedurë kundërvajtëse mban dhe sanksion kundërvajtes shqipton Inspektorati Shtetëror i Tregut (në tekstin e metejshem: Organi Kundërvajtes).

Procedurën për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni para organit për kundërvajtje e udhëheq Komisioni vendimmarrës për kundërvajtje (në tekstin e mëtejmë: Komisioni për kundërvajtje), i përbërë nga persona juridikë të autorizuar nga ana e ministrit, i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore, kompetent për punët nga fusha e turizmit.

Për kundërvajtjen nga neni 71 procedurë të kundërvajtjes dhe sanksion të kundërvajtjes shqipton gjykata kompetente.

Për kundërvajtjet e përcaktuara në paragrafët 71-v i këtij neni, procedurë për kundërvajtje udhëheq dhe sanksion për kundërvajtje shqipton gjykata kompetente.

Neni 67

Gjobë në shumë prej 400 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit fizik, nëse:

1) nuk është i regjistruar për kryerjen e veprimtarisë turistike (nenet 3 paragrafi 2 dhe 51 paragrafi 2);

2) nuk organizon udhëtim turistik për anëtarët e vetë dhe anëtarët e familjes së tij më të ngushtë nëpërmjet agjencive turistike, publikisht i shpall dhe i reklamon udhëtimet turistike (neni 6 paragrafi 1);

3) kryen veprimtari të udhërrëfyesit turistik, personi, i cili është punëtor profesional që e kryen veprimtarinë si udhërrëfyes në vendin e vet të punës te personat juridikë në objektin afarist në të cilin punon (muze, galeri, park nacional, etj.), punëtori profesional i

придружува група туристи во место, водич во планина и пештера, водич на лов и риболов, како и водич или придружник на екскурзии и излети (член 39 став 2) и

4) врши дејност туристички водич или туристички придружник без положен соодветен стручен испит (членови 40 став 2 и 45-а став 1).

За прекршоците од ставот 1 на овој член, на физичкото лице, овластениот инспектор на општината и овластениот инспектор на градот Скопје, ќе спроведат постапка за порамнување со издавање на мандатен платен налог, за плаќање на глобата во определениот износ, во рок од осум дена од денот на врачување на мандатниот платен налог.

Ако физичкото лице доброволно не ја плати глобата во рокот од ставот 1 на овој член, мандатниот платен налог има сила на извршна исправа и овластениот инспектор на општината и овластениот инспектор на градот Скопје, ќе го достави до органот надлежен за присилно извршување, за негово извршување.

Овластениот инспектор на општината и овластениот инспектор на градот Скопје се должни да водат евиденција за издадените мандатни платни налози и за исходот на покренатите постапки.

Во евиденцијата од ставот 4 на овој член се собираат, обработуваат и чуваат следниве податоци име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно престојувалиште, седиште, вид на прекршокот, број на мандатниот платен налог кој му се издава и исходот на постапката.

Личните податоци од ставот 5 на овој член се чуваат пет години од денот на внесување во евиденцијата.

Формата и содржината на мандатниот платен налог ги пропишува министерот за економија.

Член 68

Глоба во износ од 800 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правното лице, односно трговец поединец ако:

1) не го извести со посебен образец ДПИ и градоначалникот на општината, а во градот Скопје градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје, според местото на седиштето на објектот, односно според местото каде што се даваат

agjencisë turistike, e cila shoqeron grup turistësh në vend, udhërrëfyesi në mal dhe shpellë, udhërrëfyesi në gjueti dhe peshkatari, si dhe udhërrëfyesi apo shoqëruesi në ekskursione dhe shetitje (neni 39 paragrafi 2) dhe

4) kryen veprimtari turistike si udhërrëfyes apo shoqërues turistik pa e dhënë provimin adekuat profesional (nenet 40 paragrafi 2 dhe 45-a paragrafi 1).

Për kundërvajtjet nga paragrafi 1 i këtij neni, personit fizik, inspektori i autorizuar i komunës dhe inspektori i autorizuar i Qytetit të Shkupit, do të zbatojnë procedurë për barazim me dhënie të urdhërpagesë mandatore, për pagesë të gjobës në shumën e caktuar, në afat prej tetë ditësh nga dita e dorëzimit të urdhërpagesës mandatore.

Nëse personi fizik nuk e paguan vullnetarisht gjobën në afatin nga paragrafi 1 i këtij neni, urdhërpagesa mandatore ka fuqi të dokumentit ekzekutiv dhe inspektori i autorizuar i komunës dhe inspektori i autorizuar i Qytetit të Shkupit, do ta dorëzojë te organi kompetent për përmbarim të detyrueshëm, për përmbarim të saj.

Inspektori i autorizuar i komunës dhe inspektori i autorizuar i Qytetit të Shkupit janë të obliguar të mbajnë evidencë për urdhërpagesat mandatore të lëshuara dhe për rezultatin e procedurave të ngritura.

Në evidencën nga paragrafi 4 i këtij neni grumbullohen, përpunohen dhe ruhen këto të dhëna: emri dhe mbiemri, përkatësisht titulli i kryerësit të kundërvajtjes, vendbanimi, përkatësisht vendqëndrimi, selia, lloji i kundërvajtjes, numri i urdhërpagesës mandatore e cila i jepet dhe rezultati i procedurës.

Të dhënat personale nga paragrafi 5 i këtij neni ruhen pesë vjet nga dita e vendosjes në evidencë.

Formën dhe përmbajtjen e urdhërpagesës mandatore i përcakton ministri i Ekonomisë.

Neni 68

Gjobë në shumë prej 800 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit juridik, përkatësisht tregtar individ nëse:

1) nuk e njofton me formular të posaçëm DPI edhe kryetarin e komunës, kurse në qytetin e Shkupit, kryetari i komunës së rajonit të qytetit të Shkupit, sipas vendit të selisë së objektit, përkatësisht sipas vendit ku jepen

туристичките услуги најмалку осум дена пред почетокот на вршењето на дејноста (член 9 став 1);

2) на влезот на деловниот простор не ја истакне фирмата (член 15 став 1 точка 1);

3) назнаката "туристичка агенција", "патничка агенција" и вообичаените изрази какви што се "Тоурс" и "Травел" и слично, во фирмата не ги користат туристичките агенции (член 15 став 1 точка 2);

4) за продажба на авио билети туристичката агенција нема вработено лице со ИАТА сертификат (член 15 став 1 точка 11);

5) на видно место во туристичката агенција не ја истакне лиценцата (член 15 став 1 точка 12);

6) не ги истакне цените на туристичките аранжмани и поединечните услуги (член 15 став 1 точка 13);

7) на видно место на влезот на туристичкиот објект не го истакне видот на платежните картички кои можат да се користат (член 15 став 1 точка 16);

8) при организирање на туристичките патувања, во патничките програми кои вклучуваат спортско-рекреативни, авантуристички и екстремни активности, освен ангажирање туристички водичи, не ангажира и стручно оспособени лица за такви активности (член 19-а);

9) не го истакне работното време на влезот на објектот и на видно место во објектот и не се придржува на истакнатото работно време (член 56);

10) не ги исполнува пропишаните минимални технички услови (член 8 став 1);

11) деловниот простор се користи и за друга намена (домување и производство), спротивно на одредбите на членот 10 став 2 на овој закон;

12) на барање на корисникот на услугите не му даде информација во кое својство настапува и колкави се неговите овластувања, ако застапува друга туристичка агенција (член 15 став 1 точка 4);

13) во промотивните печатени материјали, како и во сите работни документи видливо не се истакне фирмата и седиштето на туристичката агенција (член 15 став 1 точка 6);

14) не се придржува при продажбата и реализацијата на договорот и програмата на туристичкиот аранжман (член 15 став 1);

15) договорот не ги содржи елементите предвидени во членот 16;

16) туристичкиот ваучер не ги содржи елементите предвидени во членот 17 став 3 од овој

shërbimet turistike, së paku tetë ditë para fillimit të kryerjes së veprimtarisë (neni 9 paragrafi 1);

2) në hyrjen e lokalit afarist nuk e paraqet firmën (neni 15 paragrafi 1 pika 1);

3) shënjen "agjenci turistike", "agjencia udhëtimi" dhe shprehjet e zakonshme siç janë "Tours" dhe "Travel" dhe ngjashëm, në firmë nuk i shfrytëzojnë agjencitë turistikë (neni 15 paragrafi 1 pika 2);

4) për shitjen e biletave të avioneve, agjencia turistike nuk ka të punësuar person me certifikaten IATA (neni 15 paragrafi 1 pika 11);

5) në vend të dukshëm në agjencinë turistike nuk e paraqet licencën (neni 15 paragrafi 1 pika 12);

6) nuk i paraqet çmimet e aranzhmaneve turistike dhe shërbimeve të veçanta (neni 15 paragrafi 1 pika 13);

7) në vendin e dukshëm në hyrjen e objektit turistik nuk e paraqet llojin e kartelave pagesore, të cilat mund të shfrytëzohen (neni 15 paragrafi 1 pika 16);

8) gjatë organizimit të udhëtimeve turistike, në programet e udhëtimit, të cilat përfshijnë aktivitete sportive - rekreative, aventurore dhe ekstreme, përveç angazhimit të udhërrëfyesve turistikë, nuk angazhon edhe persona të aftë profesionalisht për aktivitete të atilla (neni 19-a);

9) nuk e paraqet orarin e punës në hyrjen e objektit dhe në vendin e dukshëm në objekt dhe nuk i përmbahet orarit të caktuar të punës (neni 56);

10) nuk i përmbush kushtet e përcaktuara minimale - teknike (neni 8 paragrafi 1);

11) lokali afarist shfrytëzohet edhe për dedikim tjetër (banim dhe prodhim), në kundërshtim me dispozitat e nenit 10 paragrafi 2 të këtij ligji;

12) me kërkesë të shfrytëzuesit të shërbimeve nuk i jep informata në cilën cilësi vepron dhe sa janë autorizimet e tij, nëse përfaqëson agjenci tjetër turistike (neni 15 paragrafi 1 pika 4);

13) në materialet e promovuara të shtypit, si edhe në të gjitha dokumentet e punës dukshëm nuk paraqitet firma dhe selia e agjencisë turistike (neni 15 paragrafi 1 pika 6);

14) nuk i përmbahet gjatë shitjes edhe realizimi, marrëveshjes dhe programit të aranzhmanit turistik (neni 15 paragrafi 1);

15) marrëveshja nuk i përmban elementet e parapara në nenin 16;

16) vauçeri turistik nuk i përmban elementët e paraparë në nenin 17 paragrafi 3 nga të këtij ligji dhe

закон и

17) не ја пријави промената на содржината на лиценцата (член 29).

Глоба во износ од 30% од одмерената глоба на правното лице, односно на трговецот поединец ќе му биде изречена на одговорното лице во правното лице, односно на одговорното лице во трговецот поединец, за дејствијата од ставот 1 на овој член.

Член 68-а
(се брише)

Член 69
(се брише)

Член 70

Глоба во износ од 1.200 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правното лице, односно трговец поединец ако:

1) деловницата на туристичката агенција врши активности спротивно на лиценцата што ја поседува туристичката агенција (член 11 став 2);

2) склучи договор со сообраќајни претпријатија чии превозни средства не ги исполнуваат условите определени со пропис од областа на јавниот патен сообраќај (член 15 точка 7);

3) склучува договори и презема други деловни активности со угостителски правни субјекти кои не поседуваат лиценца и категоризација на објектот (член 15 став 1 точка 8);

4) не чува како деловна тајна се што знае за корисникот на услугите и без негово одобрение, освен во законски пропишаните услови, ја даде адресата на корисникот на услугата, местото и времето на патувањето, престојот, уплатената цена, како и името на неговиот сопатник (член 15 став 1 точка 9);

5) не се придржува кон утврдените услови во договорите кои ги воспоставува со корисниците на услуги и третото лице како давател на услуги (член 15 став 1 точка 10);

6) за секоја продадена услуга или аранжман не издаде сметка од фискална каса, како и туристички ваучер за сместување и други услуги на корисникот на услугите (член 15 став 1 точка 14);

7) вршителите на туристичка дејност при организирањето на туристичките патувања во странство

17) nuk e paraqet ndryshimin e përmbajtjes së licencës.

Gjobë në shumë prej 30% nga gjoba e matur e personit juridik, përkatësisht të tregtarit individ do t'i shqiptohet personit përgjegjës te personi juridik, përkatësisht personit përgjegjës te tregtari individ, për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni.

Neni 68-a
(shlyhet)

Neni 69
(shlyhet)

Neni 70

Gjobë në shumë prej 1200 euro në kundërvlerë me denarë, do të shqiptohet për kundërvajtje personit juridik, përkatësisht tregtari individ nëse:

1) dega e agjencisë turistike kryen aktivitete në kundërshtim me licencën që e posedojnë agjencitë turistike (neni 11 paragrafi 2);

2) lidh marrëveshje me ndërmarrje të komunikacionit, mjetet transportuese të të cilave nuk i plotësojnë kushtet e përcaktuara me dispozitën nga sfera e komunikacionit rrugor publik (neni 15 pika 7);

3) lidh marrëveshje dhe ndërmerr aktivitete tjera afariste me subjekte juridike afariste, të cilat nuk posedojne licencë dhe kategorizim të objektit (neni 15 paragrafi 1 pika 8);

4) nuk e ruan si sekret afarist gjithcka që di për shfrytëzuesit e shërbimeve dhe pa lejen e tij, përpos në kushte të përcaktuara ligjore, e jep adresen e shfrytëzuesit të shërbimit, vendin dhe kohën e udhëtimit, qëndrimin, çmimin e paguar, si dhe emrin e bashkëudhëtarit të tij (neni 15 paragrafi 1 pika 9);

5) nuk i përmbahet kushteve të përcaktuara në marrëveshje, të cilat i vendos me shfrytëzuesit e shërbimeve dhe personat e tretë si dhënës të shërbimeve (neni15 paragrafi 1 pika 10);

6) për çdo shërbim ose aranzhman të shitur nuk i lëshon faturë nga arka fiskale, si dhe vauçer turistik për vendosje dhe shërbime tjera shfrytëzuesit të shërbimeve (neni 15 paragrafi 1 pika 14);

7) kryerësit e veprimtarisë turistike gjatë organizimit të udhëtimeve turistike në vende të huaja me

со автобус се должни да обезбедат превозното средство да ги исполнува условите согласно прописите од областа на јавниот патен сообраќај и да има клима уред, разладен фрижидер, ВЦ и разгласен микрофон (член 19);

8) изврши зголемување на цената утврдена во договорот 20 дена пред договорениот ден за започнување за користење на туристичките услуги (член 20);

9) не му ја врати целата сума која ја платил по договорот, освен во случаите што се предвидени во членовите 21 став 1 точка 2 на овој закон;

10) не постапи во смисла на членот 21 ставови 2 и 3 од овој закон;

11) при реализација на туристички аранжман или патување, или престој во странство на малолетните лица не им овозможи информации за воспоставување на директен контакт со детето и лицето одговорно за давање услуги на детето во местото на патување и престој (член 23 став 2) и

12) при реализација на туристичкиот аранжман, или патување, или престој во странство нема докази дека поседува лиценца (копија заверена од нотар), договори со сместувачките објекти во странство и доказ за извршено плаќање на сместувачки и други услуги преку соодветна банкарска институција (член 24).

Глоба во износ од 30% од одмерената глоба на правното лице, односно на трговецот поединец ќе му биде изречена на одговорното лице во правното лице, односно на одговорното лице во трговецот поединец, за дејствијата од ставот 1 на овој член.

Член 71

Глоба во износ од 4.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правното лице, односно трговец поединец ако:

1) не организира туристичко патување за своите членови и членовите на нивното потесно семејство преку туристички агенции, јавно ги огласува и рекламира туристичките патувања (член 6 став1);

2) врши активности спротивно на одредбите од членовите 37 на овој закон;

3) врши дејност без да е регистриран во трговскиот регистар (член 3 став 1);

autobus janë të obliguar të sigurojnë që mjeti transportues t'i plotësojë kushtet në pajtim me dispozitat nga sfera e komunikacionit publik rrugor dhe të ketë aparat për klimë, frigorifer, WC dhe mikrofon për shpallje (neni 19);

8) kryen rritje të çmimit të përcaktuar në marrëveshje 20 ditë para ditës së kontraktuar për fillimin e shfrytëzimit të shërbimeve turistike (neni 20);

9) nuk ia kthen shumën e plotë të cilën e ka paguar sipas marrëveshjes, përveç rasteve që parashihen në nenet 21 paragrafi 1 pika 2 të këtij ligji;

10) nuk vepron sipas nenit 21 paragrafet 2 dhe 3 të këtij ligji;

11) gjatë realizimit të aranzhmanit turistik ose qëndrimit, ose qëndrimit në vende të huaja, personave të mitur nuk u mundëson informatë për vendosjen e kontaktit të drejtperdrejtë me fëmijen dhe personin përgjegjës për dhënien e shërbimeve fëmijeve në vendin e udhëtimit dhe qëndrimit (23 paragrafi 2) dhe

12) gjatë realizimit të aranzhmanit turistik, ose udhëtimit, ose qendrimit në vende të huaja nuk ka dëshmi se posedon licencë (kopje e vërtetuar nga noteri), marrëveshje me objektet e vendosjes në vende të huaja dhe dëshmi për pagesën e kryer për shërbime të vendosjes dhe shërbime tjera përmes institucionit përkates bankar (neni 24).

Gjobë në shume prej 30% nga gjoba e matur e personit juridik, përkatësisht tregtarit individ do t'i shqiptohet personit përgjegjës te personi juridik, përkatësisht personi përgjegjës te tregtari individ, për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni

Neni 71

Gjobë në shumë prej 4 000 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit juridik, përkatësisht tregtari individ nëse:

1) nuk organizon udhëtim turistik për anëtarët e vet dhe anëtarët e familjes se tij më të ngushtë përmes agjencive turistike, publikisht i shpall dhe i reklamon udhëtimet turistike (neni 6 paragrafi 1);

2) kryen aktivitete që janë në kundërshtim me dispozitat nga neni 37 të këtij ligji;

3) kryen veprimtari pa u regjistruar në regjistrin tregtar (neni 3 paragrafi 1);

4) не склучи договор со корисникот на услугата во која ќе бидат јасно определени условите и начинот на давање на услугите (член 15 став 1 точка 5);

5) нема лиценца за вршење на туристичка дејност (член 25 став 1);

6) имателот на лиценца "А" при вршењето на својата дејност не ги исполнува условите од членот 31 на овој закон и

7) имателот на лиценцата "Б" при вршењето на својата дејност не ги исполнува условите од членот 32 на овој закон и

8) странска туристичка агенција која носи туристи во Република Македонија, без посредство на домашна туристичка агенција со лиценца А, или без склучен договор со туристички водич во Република Македонија, не постапи согласно со членот 39 став 2 од овој закон.

Глоба во износ од 30% од одмерената глоба на правното лице, односно на трговецот поединец ќе му биде изречена на одговорното лице во правното лице, односно на одговорното лице во трговецот поединец, за дејствијата од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 30% од одмерената глоба на правното лице, односно на трговецот поединец ќе му биде изречена и на одговорното лице на странската туристичка агенција, за организирана група туристи, за дејствијата од ставот 1 точка 8 на овој член.

Член 71-а

За прекршоците утврдени во членовите 68, 70 и 71 од овој закон, на правното лице, односно на трговецот поединец, државниот пазарен инспектор, пред поднесување на барање за поведување на прекршочна постапка ќе спроведе постапка за порамнување со издавање на прекршочен платен налог.

Кога државниот пазарен инспектор ќе констатира прекршок од ставот 1 на овој член составува записник во кој се забележуваат битните елементи на прекршокот, времето, местото и начинот на сторување на прекршокот, описот на дејствието на прекршокот и лицата затекнати на самото место. Записникот го потпишува овластеното службено лице и сторителот. Доколку сторителот го признае прекршокот државниот пазарен инспектор ќе му издаде прекршочен платен налог заради наплата на глобата за прекршокот.

4) nuk lidh marrëveshje me shfrytëzuesin e shërbimit në të cilën qartësisht do të përcaktohen kushtet dhe mënyra e dhënies së shërbimeve (neni 15 par.. 1 p. 5);

5) nuk ka licencë për kryerjen e veprimtarisë turistike (neni 25 paragrafi 1);

6) pronari i licencës "A" gjatë kryerjes së veprimtarisë së vetë nuk i përmbush kushtet nga neni 31 i këtij ligji;

7) pronari i licencës "B" gjatë kryerjes së veprimtarisë se vetë nuk i përmbush kushtet nga neni 32 i këtij ligji dhe

8) Agjencia turistike e huaj që sjell turistë në Republikën e Maqedonisë, pa ndërmjetësimin e agjencisë turistike të vendit me licencë A, ose pa marrëveshje të lidhur me udhërrëfyes turistik në Republikën e Maqedonisë, nuk vepron në pajtim me nenin 39 paragrafi 2 të këtij ligji.

Gjobë në shume prej 30% nga gjoba e matur e personit juridik, përkatësisht e tregtarit individ do t'i shqiptohet personit përgjegjës te personi juridik, përkatësisht personi përgjegjës te tregtari individ, për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjobë në shumë prej 30% nga gjoba e matur e personit juridik, përkatësisht e tregtarit individ do t'i shqiptohet edhe personit përgjegjës te agjencia e huaj turistike, për grup të organizuar të turistëve, për veprimet nga paragrafi 1 pika 8 të këtij neni.

Neni 71-a

Për kundërvajtjet e përcaktuara në nenet 68, 70 dhe 71 të këtij ligji, personit juridik, përkatësisht tregtarit individ, inspektori shtetëror i tregut, para parashtrimit të kërkesës për ngritje të procedurës së kundërvajtjes do të zbatojë procedurë për barazim me dhënie të rdhërpagesës së kundërvajtjes.

Kur inspektori shtetëror i tregut do të konstatojë kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni përpilon procesverbal në të cilin shënohen elementet e rëndësishme të kundërvajtjes, koha, vendi dhe mënyra e kryerjes së kundërvajtjes, përshkrimi i veprimit të kundërvajtjes dhe personat e hasur në vendin e ngjarjes. Procesverbalin e nënshkruan personi i autorizuar zyrtar dhe kryerësi. Nëse kryerësi e pranon kundërvajtjen inspektori shtetëror i tregut do t'i japë urdhërpagesë të kundërvajtjes për pagesë të gjobës për kundërvajtje.

По приемот и потпишувањето на прекршочниот платен налог, сторителот на прекршокот е должен да ја плати глобата во рок од осум дена од приемот на прекршочниот платен налог, на сметката означена во платниот налог.

Сторителот на прекршокот кој ќе ја плати глобата во рокот од ставот 3 на овој член, ќе плати половина од изречената глоба, за кое право се поучува во правната поука.

Ако сторителот на прекршокот не ја плати глобата во рокот од ставот 3 на овој член, за прекршоците од членот 71 од овој закон, државниот пазарен инспектор поднесува барање за поведување прекршочна постапка пред надлежен суд.

Ако сторителот на прекршокот не ја плати глобата во рокот од ставот 3 на овој член, за прекршоците од членовите 68 и 70 од овој закон, државниот пазарен инспектор, поднесува барање за поведување прекршочна постапка пред прекршочен орган, согласно со членот 66-а од овој закон.

Државните пазарни инспектори, се должни да водат евиденција за издадените прекршочни платни налози и за исходот на покренатите постапки.

Во евиденцијата од ставот 7 на овој член се собираат, обработуваат и чуваат следниве податоци име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно престојувалиште, седиште, вид на прекршокот, број на прекршочниот платен налог кој му се издава и исходот на постапката.

Личните податоци од ставот 8 на овој член се чуваат пет години од денот на внесување во евиденцијата.

Формата и содржината на прекршочниот платен налог ги пропишува министерот за економија.

Член 71-б

Одмерувањето на висината на глобите на правното лице, односно на трговецот поединец се врши согласно со Законот за прекршоците.

Член 71-в

Глоба во висина од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластено службено лице од органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот, ако не ги побара доказите по службена должност од надлежниот јавен орган, во рокот утврден во членовите 26 став 3 од овој закон.

Pas pranimit dhe nënshkrimit të urdhërpagesës së kundërvajtjes, kryerësi i kundërvajtjes është i obliguar ta paguajë gjobën në afat prej tetë ditësh nga pranimi i urdhërpagesës së kundërvajtjes, në llogari të shënuar në urdhërpagesë.

Kryerësi i kundërvajtjes i cili do ta paguaj gjobën në afatin nga paragrafi 3 i këtij neni, do të paguajë gjysmën e gjobës së shqiptuar, për të cilën të drejtë mësohet në mësimin juridik.

Nëse kryerësi i kundërvajtjes nuk e paguan gjobën në afatin nga paragrafi 3 i këtij neni, për kundërvajtjet nga neni 71 të këtij ligji, inspektori shtetëror i tregut parashtron kërkesë për ngritje të procedurës të kundërvajtjes në gjykatën kompetente.

Nëse kryerësi i kundërvajtjes nuk e paguan gjobën në afatin nga paragrafi 3 i këtij neni për kundërvajtjet nga nenet 68 dhe 70 të këtij ligji, inspektori shtetëror i tregut parashtron kërkesë për ngritje të procedurës së kundërvajtjes te organi kundërvajtës, në pajtim me nenin 66-a të këtij ligji.

Inspektorët shtetërorë të tregut, janë të obliguar të mbajnë evidencë për urdhërpagesat të dhëna të kundërvajtjes dhe për rezultatin e procedurave të ngritura.

Në evidencën nga paragrafi 7 i këtij neni grumbullohen, përpunohen dhe ruhen këto të dhëna: emri dhe mbiemri, përkatësisht emërtimi i kryerësit të kundërvajtjes, vendbanimi, përkatësisht vendqëndrimi, selia, lloji i kundërvajtjes, numri i urdhërpagesës së kundërvajtjes e cila i jepet dhe rezultati i procedurës.

Të dhënat personale nga paragrafi 8 i këtij neni ruhen pesë vjet nga dita e vendosjes në evidencë.

Formën dhe përmbajtjen e urdhërpagesës së kundërvajtjes e përcakton ministri i Ekonomisë.

Nenin 71-b

Matja e lartësisë së gjobave të personit juridik përkatësisht të tregtarit individ bëhet në pajtim me Ligjin për kundërvajtje.

Neni 71-v

Gjobë në shumë prej 25 deri në 50 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit zyrtar të autorizuar nga organi kompetent shtetëror për punët nga sfera e hotelerisë, nëse nuk i kërkon dëshmitë me detyrë zyrtare në afat të përcaktuar në nenin 26 paragrafin 3 të këtij ligji.

Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластеното службено лице од надлежниот јавен орган, од кој се побарани доказите, ако не ги достави бараните докази во рокот утврден во членот 26 став 4 од овој закон.

Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластеното службено лице од органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот, ако не реши по барањето во рокот утврден во членот 27 став 1 од овој закон.

Член 72
(се брише)

VI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 73

Започнатите постапки пред денот на примената на овој закон, ќе се довршат согласно со одредбите од Законот за угостителската и туристичката дејност ("Службен весник на Република Македонија" број 23/95, 33/2000, 25/2002 и 38/2003).

Член 74

Вршителите на туристичка дејност, како и оние кои имаат положен испит за туристички водич, се должни да го усогласат своето работење според одредбите на овој закон во рок од една година од денот на примената на овој закон.

Член 75

Прописите предвидени според одредбите на овој закон ќе се донесат во рок од шест месеца од денот на примената на овој закон.

Член 76

До донесувањето на нови подзаконски акти предвидени со овој закон, ќе се применуваат постојните прописи.

Член 77

Водењето на регистарот и евиденцијата предвидени со одредбите на овој закон ќе ги врши работникот којшто ќе го преземе градоначалникот на општината, а во градот Скопје градоначалникот на

Gjobë në shumë prej 25 deri në 50 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit të autorizuar zyrtar nga organi kompetent publik nga i cili janë kërkuar dëshmitë nëse nuk i dorëzon dëshmitë e kërkuara në afat të përcaktuar në nenin 26 paragrafin 4 i këtij ligji.

Gjobë në shumë prej 25 deri në 50 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit zyrtar të autorizuar nga organi kompetent shtetëror për punët nga sfera e hotelerisë, nëse nuk vendose për kërkesën në afatin e përcaktuar në nenin 27 paragrafin 1 të këtij ligji

Neni 72
(shlyhet)

VI. DISPOZITA KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 73

Procedurat e filluara para ditës së zbatimit të këtij ligji do të kryhen sipas dispozitave të Ligjit për veprimtari turistike dhe hoteliere ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 23/95, 33/2000, 25/2002 dhe 38/2003).

Neni 74

Kryerësit e veprimtarisë turistike, si dhe ata që kanë dhënë provimin e ciceronit turistik, obligohen ta harmonizojnë punën e tyre sipas dispozitave të këtij ligji në afat prej një viti nga dita e zbatimit të këtij ligji.

Neni 75

Rregullat e parapara sipas dispozitave të këtij ligji do të miratohen në afat prej gjashtë muajsh nga dita zbatimit të këtij ligji.

Neni 76

Deri në nxjerrjen e akteve të reja nënligjore të parapara me këtë ligj do të zbatohen rregullat ekzistuese.

Neni 77

Udhëheqjen e regjistrit dhe evidencës, të parapara me dispozitat e këtij ligji, i kryen punëtori që do ta marrë prefekti i komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit prefekti i komunës së rajonit të Qytetit të Shkupit, në pajtim me

општината на подрачјето на градот Скопје, согласно со членот 80 од Законот за угостителската дејност од денот на примената на овој закон.

Член 78

Со денот на примената на овој закон престануваат да важат одредбите што се однесуваат на туристичката дејност од Законот за угостителската и туристичката дејност ("Службен весник на Република Македонија" бр. 23/95, 33/2000, 25/2002 и 38/2003).

Член 79

Одредбите од овој закон кои се однесуваат на трансферот на надлежностите и одредбите кои се во врска со трансферот ќе се применуваат од денот на примената на овој закон.

Член 80

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од денот на конституирање на советите на општините и на градот Скопје и изборот на градоначалници на општините и градоначалникот на градот Скопје, по спроведување на првите наредни избори согласно со Законот за локалните избори ("Сл. весник на Р. Македонија" број 46/96, 12/2003, 35/2004, 52/2004 и 60/2004).

nenin 80 të Ligjit për veprimtari hotelierike nga dita e zbatimit të këtij ligji.

Neni 78

Me ditën e zbatimit të këtij ligji pushojnë të vlejnë dispozitat për veprimtarinë turistike të Ligjit për veprimtari turistike dhe hotelierike ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 23/95, 33/2000, 25/2002 dhe 38/2003).

Neni 79

Dispozitat e këtij ligji për transferin e kompetencave dhe dispozitat që kanë të bëjnë me transferin, do të aplikohen prej ditës së zbatimit të këtij ligji.

Neni 80

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e shpalljes në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të zbatohet nga dita e konstituimit të këshillave të komunave dhe të Qytetit të Shkupit dhe zgjedhjes së prefektëve të komunave dhe prefektit të Qytetit të Shkupit pas zbatimit të zgjedhjeve të para të ardhshme lokale në pajtim me Ligjin për zgjedhjet lokale ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 46/96, 12/2003, 35/2004, 52/2004 dhe 60/2004).